

PLEASE NOTE! THIS IS PARALLEL PUBLISHED VERSION /
SELF-ARCHIVED VERSION OF THE OF THE ORIGINAL ARTICLE

This is an electronic reprint of the original article. This version *may* differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Holopainen, M. & Maukonen, A. (2016). Yhdessä tekeminen ja jakaminen - pienen festivaalin perusta. In S. Silvanto (Ed.), Festivaalien Suomi. Cuporen julkaisuja 29, 102–108.

URL: <http://www.cupore.fi/fi/julkaisut/cuporen-julkaisut/festivaalien-suomi>

HUOM! TÄMÄ ON RINNAKKAISTALLENNE

Rinnakkaistallennettu versio *voi* erota alkuperäisestä julkaistusta sivunumeroiltaan ja ilmeeltään.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Holopainen, M. & Maukonen, A. (2016). Yhdessä tekeminen ja jakaminen - pienen festivaalin perusta. In S. Silvanto (Ed.), Festivaalien Suomi. Cuporen julkaisuja 29, 102–108.

URL: <http://www.cupore.fi/fi/julkaisut/cuporen-julkaisut/festivaalien-suomi>

YHDESSÄ TEKEMINEN JA JAKAMINEN – PIENEN FESTIVAALIN PERUSTA

MARI HOLOPAINEN & ANNAMARI MAUKONEN

MULTIASTA SATOA, KUVA ERKKI LAMPÉN.

Tapahtuman järjestäminen ei ole taikatemppu, vaan vaatii aikaa, innostusta ja osaavia, tekeviä käsiä. Festivaalin – vaikka pienenkin – tuottaminen vaatii tätä kaikkea moninkertaisesti. Keski-Suomessa, harrastajateattereiden luvatussa maakunnassa, on vakiintuneiden ammattimaisesti tuotettujen festivaalien (esimerkiksi Jyväskylän Kesä ja Viitasaaren Musiikin aika) rinnalla lukemattomia pieniä kyläfestareita, joiden yksi olennainen voima on yhdessä tekeminen. Tässä artikkelissa avataan niitä yhteisöllisyyden, verkostoitumisen ja yhdessä tekemisen muotoja, joiden pohjalta Hankasalmen Kihveli Soikoon, Viitasaaren Suovanlahden Traktorijatzit, Muuramen Naamat, Äänekosken Sumiainen Shake ja Multian Multiais-

ta Satoa toteutuvat ja kukoistavat joka vuosi. Mikä tekee oman paikkakunnan festarista ainutlaatuisen? Mikä koukuttaa mukaan vapaaehtoiseksi kesä toisen-
sa jälkeen? Mikä on palkinto tekijöille ja koko paikkakunnalle?

Festivaali syntyy innostuneista tekijöistä ja paikallisesta tarpeesta luoda juuri tietynlainen tapahtuma kyseiseen paikkaan¹. Näin ovat syntyneet myös nämä tarkastelemamme pienet keskisuomalaiset kyläfestarit. Jokaisen festivaalin taustalta löytyvät paikalliset, innostuneet aktiivit.

Yhteisöllisyys on vahva
peruspilari

Festivaalijärjestäjien yhtenä vahvana motivaatiotekijänä tapahtumatuottamisessaan on yhteisöllisyys. Käsitteenä yhteisöllisyys kuvaa monenlaisia ihmisten välisiä yhteistyömuotoja, pääasiassa henkistä tilaa, joka määrittää yksilöiden keskinäistä käyttäytymistä yhteisössään, yhteistä säveltä tai fiilistä. Se tukee ihmisten välistä kanssakäymistä, toisista välittämistä, työniloa, oppimista ja myös tuloksellisuutta. Yhteisö on enemmän kuin siihen kuuluvat yksilöt.⁷ Festivaaleilla on tutkitusti sosiaalisia hyötyjä: ne parantavat yhteisön ylpeyttä: ”On hienoa nähdä miten on pystytty järjestämään tyhjästä erilainen, kotikutoinen tapahtuma”, kuten eräs festivaalijärjestäjä toteaa⁸. Festivaaleilla on myös mahdollisuus kehittää uusia taitoja ja solmia uusia ystävyys-suhteita. Muuramelainen Naamat-festivaali syntyi kavereiden mökkibileistä ja nyt tavoitteena on tehdä maailman paras

1. Silvanto, 2007, 13.
2. Korhonen, 9.2.2016.
3. Kuusrainen, 18.2.2016.

Sumiainen Shake festivaalia järjestää Sumiaisten Lions Club ry yhteistyökumppaneineen. Festareiden teemana on ollut vuodesta 2004–2005 rautalankamusiikki järvi- maisemassa. Kävijöitä on vuosittain noin 1000. Festivaalin lipputulot käytetään hyväntekeväisyyteen. Järjestäjä kuvaa festivaalia: ”kotoinen, musiikiltaan tasokas, tunnelmaltaan välitön”².

Traktorijatzeja järjestää Traktori ry. Traktorijatzit ponnistaa laadukkaaseen artistitarjontaan ja antaa mahdollisuuksia myös uusille kyvyille. Festivaaliin liittyy kiinteästi toritapahtuma traktoriesittelyineen ja musiikillisine ohjelmineen. Kävijöitä on yhteensä noin 1200. Viitasaa- ren Suovanlahden kesäkylä on vetänyt puoleensa keski-ikäisiä kävijöitä vuodesta 2004. Järjestäjä kuvaa festivaalia: ”iloinen, musiikillisesti laadukas, sosiaalinen”³.

Maailman ainoa vuosittaista monipäiväistä skifflemusiikin festivaalia järjestää Kihveli Soikoon ry ja Warner Bros yhteistyökumppaneineen Hankasalmen maaseutukunnassa, aseman ympäristössä ja torilla. Kävijämäärä on 4500–5500. Vuodesta 1996 järjestetty Kihveli Soikoon festivaali tarjoaa konserttien lisäksi runsaan, eri-ikäisiä kävijöitä houkuttavan oheisohjelmiston muun muassa skifflesoitinten rakennuskursseja. Järjestäjä kuvaa festivaalia: ”hyväntuulinen, ainutlaatuinen, kotikutoinen”⁴.

Naamat on kaveriporukan mökkibileistä syntynyt, vuonna 2016 noin tuhannen kävijän rockfestivaali Muuramen Rannankylässä. Naamat on omaperäinen, hyvän hengen festivaali. Naamojen kävijä- ja talkoojoukko on ympäri Suomea, mutta festivaalipaikka on edelleen Tuomiston tila, jossa Naamat aloitti 2000. Järjestäjä kuvaa festivaalia: vaihtoehtoinen, laadukas, lämminhenkinen”⁵.

Multiaista satoa on tapahtuma, jonka päämääränä on multialaisten yhteishengen ja yhteisöllisyyden vahvistaminen, paikallisen kulttuurin näkyväksi tekeminen sekä ilon ja elämysten jakaminen. Taustalla ja ohjelman keskiössä ovat olleet jo 19 vuotta paikalliset eri-ikäiset vapaaehtoiset. Kävijöitä viiden päivän aikana on noin 5000 eli liki kolme kertaa Multian väkiluku. Järjestäjä kuvaa festivaalia: ”paikallislähtöinen, pippurinen”⁶.

festivaali. Laatu ja laadun parantaminen ovat koko toimijajoukon keskeisiä tavoitteita.⁹

Vastavuoroisuus ja tietämyksen jakaminen sekä yhteinen tavoite ruokkivat yhteisöllistä työskentelyä ja tätä kautta syntyy ainutkertaisia tuotoksia¹⁰. Yhteisöllisyyden syntyminen vaatii yhteistä arvo- maailmaa, aikaa, turvallisuuden tunnetta ja tunnustusta hyvästä työstä. Positiiviset tunteet vaikuttavat käyttäytymiseen myönteisesti ja sitouttavat toimintaan. Tästä hyvänä esimerkkinä Kihveli Soikoon -festivaali, jonka yksi vahva arvo on yhteisöllisyys ja tavoite yhteisöllisyyden edelleen vahvistaminen Hankasalmella. Kihveli Soikoon ry on saanut aikaan muiden muassa Hankasalmen vanhan asemarakennuksen säilyttämisen ja aktivoinnin nuorten toimintapaikaksi sekä työllistänyt nuoria kesäksi.¹¹ Myös Traktorijatzeilla yhdessä oleminen koetaan tapahtuman vahvana arvona tasokkaan musiikin lisäksi. Tapahtuman tuottaminen yhteistyönä – tekeminen hyvällä meiningillä – yhdistää ihmisiä ja vähentää paikallisten ja kesäasukkaiden ristiriitoja. Paikalliset yhdistykset ja yritykset hyötyvät toki myös rahallisesti.¹²

Yhteisöllisyyttä työyhteisöissä tukevat muun muassa salliva ilmapiiri (tarkoittaen tasa-arvoisuutta, huumoria ja luottamusta), vapaus toimia (halu kehittää asioita yhdessä, vapaus yrittää ja epäonnistuaakin) sekä uudistusmielisyys (innostus oppia uutta ja tuen saantia ideoille)¹³. Kihveli Soikoon -tapahtumassa, hyvän tuulen festivaaleilla, pidetään tietoisesti kynnys matalana kaikille halukkaille tulla mukaan talkootyöntekijöinä tai asiakkaana. Uudet talkoolaiset koulutetaan tehtäviinsä, jotta he tutustuvat toisiinsa ja tietävät miten tärkeää hyvä asiakaspalvelu ja hyväntuulisuus festivaalille on. He saavat myös mahdollisuuden jakaa ideoitaan festivaalin kehittämiseksi.¹⁴ Myös Multiaista satoa on ainakin ulkopuolisin silmin talkootyön ja yhteisöllisyyden riemuvoitto. Talkootyöllä pyritään yhtei-

4. Suhonen & Hämäläinen, 8.2.2016.

5. Järvinen, 11.4.2016.

6. Olkkonen, 22.3.2016.

7. Paasivaara & Nikkilä 2010, 11–21.

8. Suhonen, 8.2.2016.

9. Järvinen, 11.4.2016.

10. Leinonen ym., 2006.

11. Suhonen, 8.2.2016.

12. Kuusrainen, 18.2.2016.

13. Paasivaara & Nikkilä, 2010.

14. Suhonen, 8.2.2016.

seen hyvään, josta kunniaa jaetaan mahdollisimman monelle, erityisesti nuorille. Multian kyläfestivaalin erityispiirre on sukupolvien yli ulottuva talkoolaisuus. Mukana on nyt nuoria, jotka ovat aloittaneet vanhempiensa selkäreppussa.¹⁵

Yhteisöllisyyttä tukee erityisesti johdon antama tunnustus sekä työstä saavutettu hyvä maine¹⁶. Festivaalijärjestäjät saavat kävijöiltä palautetta eniten suullisesti, mutta aika ajoin palautetta on myös kerätty opiskelijoiden tuottamin kyselyin. Esimerkiksi Kihveli Soikoon festivaalin saamassa asiakaspalautteessa toistuu vuodesta toiseen asiakkaiden kokemana hyvä tunnelma ja samanlaista palautetta saavat myös Sumiainen Shake, Multiaista Satoa ja Naamat. Traktorijatit näyttävät positiivisena ja on tunnettu Viitasaaren ulkopuolellakin. Hyvä tunnelma saa talkoolaiset palaamaan ja sitoutumaan vuodesta toiseen tapahtumatuotantoon. Tämä on myös yleisön aistittavissa. Onnistunut festivaali lisää järjestäjäorganisaation luottamusta itseensä ja tapahtuman tulevaisuuteen; näin myönteiset vaikutukset voivat siirtyä ympäristössään myös muille aloille auttaen tulevaisuuden suunnittelussa ja liiketoiminnan aktivoimisessa.¹⁷

Ihmiset – yleisö, esiintyjät, talkoolaiset, paikalliset – luovat yhteisyyden tunteen, joka on tärkeä osa festivaalin tunnelmaa. Ympäristö, eli tapahtumatila, paikkakunta ja ympäröivä luonto ovat merkityksellisiä¹⁸, kuten rautalankaa järvimaisemassa tarjoavalla Sumiainen Shake -festivaalilla. Maaseudulle sijoittuvat tapahtumat hyödyntävät helposti tarjolla olevaa tilaa ja maisemaa kuten vesistöjä, metsää, suota tai kulttuuriympäristöä. Ympäristö luo tapahtumalle juuret, joiden säilyttämistä yleisö odottaa.¹⁹

Multiaista satoa -festivaalilla mukana olevien ihmisten ja ympäröivän maiseman merkitys on vahva. Festivaalin nimi kertoo mistä on kysymys. Kesän festareilla esitellään ja jaetaan sitä mitä vuoden aikana on opittu Multian kouluissa, muskareissa ja eri har-

rastuspiireissä. 1700 asukkaan kylän tekemiset tehdään näkyviksi muille kyläläisille, kesäasukkaille sekä kaikille festarivieraille. Tekijöiden mukaan Multiaista satoa avaa kaikille kokemuksia ja rikastaa elämänlaatua.²⁰

Oma festivaali vahvistaa henkisesti ja taloudellisesti

Seppo Ahon ja Heli Ilolan maaseutukehityksen kehittämällin (ks. kuvio s. 107) mukaan tapahtuneet muutokset luovat uutta muutosta. Esimerkiksi lisääntynyt tunnettuus ja kiinnostavuus parantavat imagoa ja kasvattavat vetovoimaisuutta. Edelleen parantunut imago lisää itsetuntoa, yrittämistä ja tavoiteasetantaa maaseutukylissä. Kasvanut vetovoimaisuus voi tuoda uutta taloudellista, inhimillistä ja sosiaalista pääomaa. Edellä mainitut ulkoa tulevat ja sisäiset resurssit saavat aikaan parannuksia asioiden hoidossa ja tuotannossa.²¹ Näiden pienten keskisuomalaisten festivaalien kehittyminen ja myönteiset vaikutukset ympäristöönsä näyttävät toimivan samalla logiikalla. Sosiaaliset edut voidaan nähdä jopa taloudellisia etuja arvokkaampina, sillä ne leviävät tapahtumaa ympäröivään yhteisöön tasaisemmin.

Maaseututapahtumien tutkimuksessa ja kehittämisessä on tärkeää ymmärtää tapahtuman juuria ja symbolismia, korostaa skotlantilaisia Ylämaan kisoja tutkinut Ilkka Luoto. Hän on selvittänyt millaiset historialliset, yhteiskunnalliset ja maantieteelliset tekijät selittävät tämän historiaan pohjautuvan kulttuuri- ja urheilutapahtuman olemusta.²² Pienissä paikallisissa keskisuomalaisissa kulttuuritapahtumissa paikkakunnan historialla, maisemalla ja ympäristöllä on myös keskeinen merkitys. Esimerkiksi Multiaista Satoa nojaa vahvasti paikkakunnan omaan osaamiseen ja hyödyntää olemassa olevia tiloja ja tapahtumapaikkoja²³. Hankasalmen Kihveli Soikoon nostaa myös vahvasti paikallisen historian ja tarinat²⁴.

15. Olkkonen, 22.3.2016.

16. Paasivaara & Nikkilä, 2010.

17. Vehkaperä, 2003.

18. Kinnunen, 2013.

19. Ilmonen ym., 2010,

117–122.

20. Olkkonen, 22.3.2016.

21. Aho & Ilola, 2004,

117–126.

22. Luoto, 2011, 33–34.

23. Olkkonen, 22.3.2016.

24. Suhonen, 8.2.2016.

NAAMAT, KUVA ANSSI TOIVAKKA.

Pienillä festivaaleilla paine järjestää viihteellisempää ohjelmaa on kova, mutta toisaalta pelätään markkinahumun rapauttavan perinnettä²⁵. Kaupallistamisen myötä näkyvyys ja ansaintamahdollisuudet paranisivat myös paikallisilla festareilla. Naamat on silti ottanut selkeän linjan: tavoite on tuottaa laadukas tapahtuma mahdollisimman edullisesti ja eettisesti kestävällä pohjalla²⁶. Muutkaan keskisuomalaiset pienet festivaalit eivät tavoittele suuria voittoja tai kasvavaa yleisömäärää. Tavoitteena on yhteishengen ja yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä paikallisen kulttuurin näkyväksi tekeminen, ilon ja elämysten jakaminen yhteisössä kuten esimerkiksi Multiaista Satoa -festivaaleilla²⁷.

Naamoilla yksi syy pysyvään, monivuotiseen talkootyöhön on sen kautta rakentunut verkosto. Naamat on omanlaisensa: lähtökohdiltaan paikallinen mutta samalla myös valtakunnallinen tapahtuma. Asiakkaista puolet tulee Jyväseudulta, neljäsosa Uudeltamaalta ja neljäsosa muualta Suomesta. Talkoolaisista enemmistö tulee Jyväskylästä ja loput muualta Suomesta.

Talkoolaisten kesken on Naamoilla syntynyt uusia kaveriverkostoja ja ystävyksiä. Varjonaamat eli karonkka ja palautepalaveri heti festarin jälkeen on yksi oleellinen tapa sitouttaa joukkoa. Yhteinen illanvietto on käytössä myös Traktorijatzeilla, jossa talkooväen ikärakenteen nuorentaminen on tuleva haaste.

25. Luoto, 2011, 42.

26. Järvinen, 11.4.2016.

27. Olkkonen, 22.3.2016.

”Verkosto helpottaa työtaakkaa, vakioporukka ei väsy”

Verkostot ovat elintärkeä tekijä pienten festivaalien kehittämisessä ja jatkumisessa. Paikalliset päättäjät, yrittäjät ja erilaiset yhdistykset sekä tapahtumakävijät toimivat tapahtumatuottajien tukena. Tapahtumat verkostoineen vaikuttavat usein koko paikkakunnan elämään jollakin tapaa, jopa pidemmällä aikavälillä asenteissa²⁸. Ylpeys omasta paikkakunnasta, järjestäjäryhmästä ja perinteen luomisesta ja vahvistamisesta korostuivat keski-suomalaisen festivaalitehtäjäiden ja heidän verkostokumppaneidensa haastatteluissa rahallisia voittoja enemmän. Yhteistyökumppanit valikoituvat sen pohjalta, että ne tukevat koko festivaalin imagoa²⁹. Paikalliset yhteistyökumppanit ovat tärkeimmät tukijat esimerkiksi Multiaista Satoa ja Traktorijatit -festivaaleille.

Kuten yritysmaailmassa, myös vapaaehtoisvoimin toimivilla festivaaleilla tehdään yhteistyötä sekä organisaatioiden välillä että henkilökohtaisten suhteiden kautta. Verkostot yhdistävät voimavaroja ja osaamista. Yhteistyön avulla on mahdollista oppia sekä muodollisen koulutuksen (kuten ensiapukurssien) kautta että epämuodollisen ideoiden ja tietojen vaihdon avulla.³⁰ Keski-suomalaiset festivaalijärjestäjät näkevät mahdollisuuksia laajemmassa verkostoyhteistyössä esimerkiksi oheisohjelmiston näkökulmasta³¹. Haasteena verkostojen laajentamiselle ja ylläpitämiselle ovat kuitenkin ajalliset resurssit. Festarit työllistävät mielellään paikallisia nuoria, mikäli siihen on mahdollisuus. Kihveli Soikoon ry on rakentanut nuorisohankkeen ja Traktorijatit tekee tiivistä yhteistyötä opiskelijoiden luotsaaman kesäkahvilan kanssa. Oppilaitosyhteistyö on satunnaisempaa, mutta tekijät tiedostavat sen mahdollisuudet. Pienet festivaalit sitouttavat kuntaan paikallisten lisäksi myös mökkiläisiä, jotka puolestaan markkinoivat festivaalia omille verkostoilleen.³²

Verkostojen jäsenten tulee hyötyä yhteistyöstä tavalla tai toisella, jotta yhteistyö voi jatkua. Pienten festivaalien kohdalla markkinointiyhteistyö kunnan kanssa tai paikallisen yrityksen sponsorituki pääsy-lippuja vastaan on hyvin tyypillistä³³.

Vapaaehtoiset verkoston vahvana lenkinä

Kiinnostava kysymys on vapaaehtoisten, erityisesti paikallisten vapaaehtoisten sitoutuminen vuosi vuoden jälkeen toimintaan. Tapahtumatuotannon ydin on asiaan sitoutuneiden harrastajien ja järjestäjien hartioilla, mutta vaarana on paikallisen sitoutumisen oheneminen.³⁴ Multiaista Satoa ydintoimijoissa on musiikin, kuvataiteen ja pedagogiikan asiantuntijoita, joiden ammattitaitoa hyödynnetään tapahtumassa³⁵. Sumiainen Shake -rautalankafestivaalin ydin- ja tukijoukkoon kuuluu syvällä musiikkigenressä vaikuttavia henkilöitä. Kihveli Soikoon on puolestaan saanut alkunsa Werner Bros -yhtyeen ideasta.

Jos yhteisöllinen tekeminen siirtyisi paikallisen järjestäjäjoukon ulkopuolelle, koko festivaalia ei enää ehkä koettaisi paikallisyhteisöä vahvistavana ja ryhdistävänä voimavarana. Paikallinen identiteetti ja perinteen jatkaminen ovat vapaaehtoisuutta motivoivia tekijöitä.³⁶ Tarkastelluissa viidessä keski-suomalaisessa paikallisfestivaalissa ainakin tällä hetkellä (2016) neljässä on vahva sidos paikallisten festivaalijärjestäjien, yrittäjien, yhdistysten, kävijöiden ja festivaalin välillä. Naamat kerää vapaaehtoisensa laajemmin Jyväskylän seudulta, mutta kaikkien sitoutuminen festarin arvoihin ja tavoitteisiin on tiivis ja vahva³⁷. Multialla on jo nähtävissä uuden sukupolven tarttuminen toimintaan. Aktiivitoimijaryhmä on parikymmentä vuotta ollut sama, mutta tavoitteena on ollut siirtää osaamista, vastuuta ja intoa uusille paikallisille toimijoille. Myös Hankasalmen tapahtumatuotannon ydinryhmä on pysynyt mukana kak-

28. Small ym., 2005.

29. Järvinen, 11.4.2016.

30. Vasara ym., 2009.

31. Suhonen & Hämäläinen, 8.2.2016; Korhonen, 9.2.2016.

32. Kuusrainen, 18.2.2016.

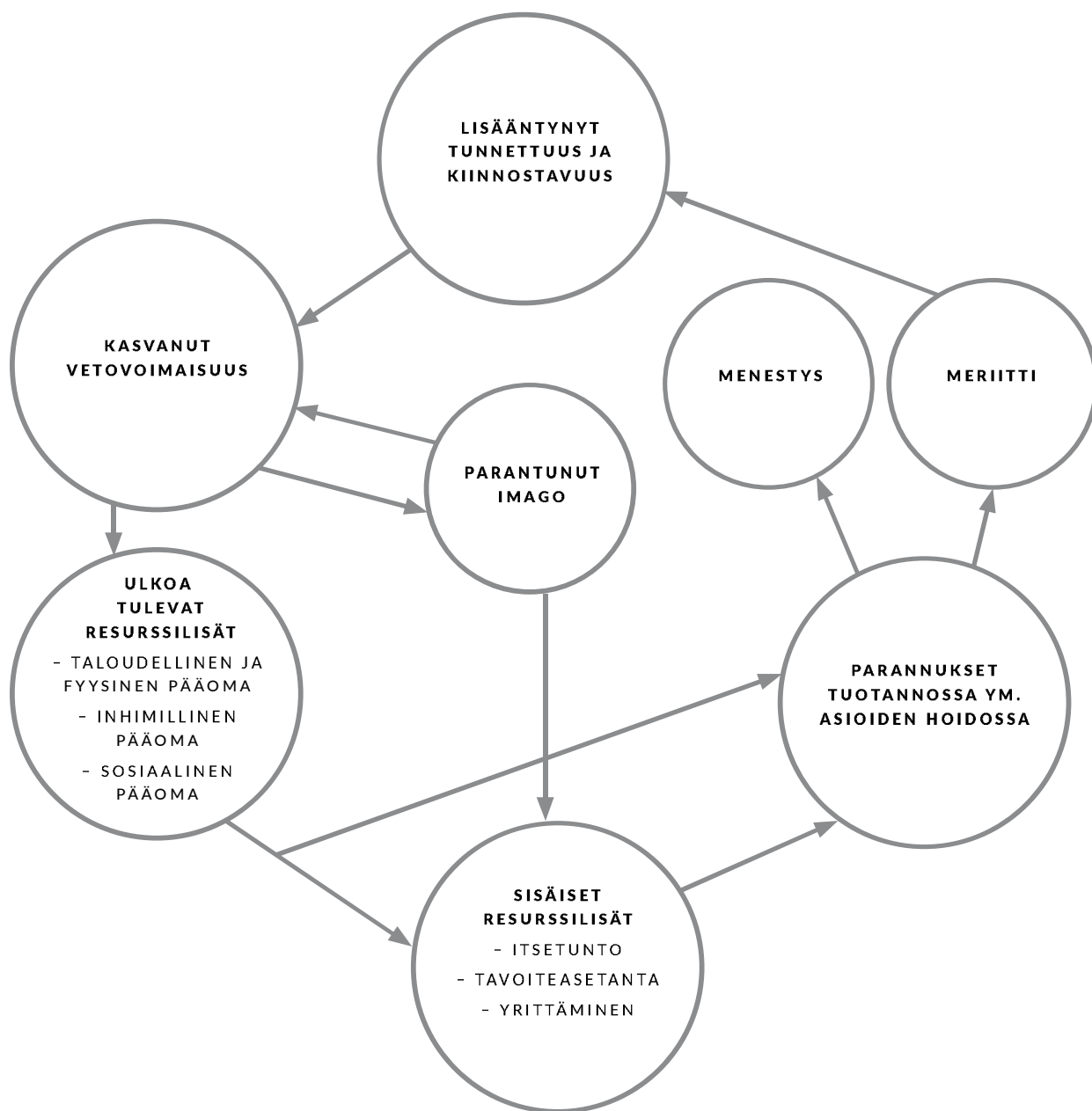
33. Kuusrainen, 18.2.2016.

34. Luoto, 2011, 34.

35. Olkkonen, 22.3.2016.

36. Luoto, 2011, 43.

37. Järvinen, 11.4.2016.

KUVIO. MAASEUTUKEHITYKSEN KEHÄMALLI (AHO & ILOLA, 2014).

sikymmentä vuotta ja vanhimmat talkoolaiset ovat noin seitsemänkymmenen.

Koulutuksen tarjoaminen vapaaehtoisille lisää myös kiinnostusta jatkaa tehtävissä³⁸. Toinen sitouttamisen tapa on nouseva vapaaehtoisien urapolku, jossa vastuut kasvavat vuosien ja osaamisen myötä. Esimerkiksi Naamoilla uusia ryhmänvetäjiä nousee aktiivisista talkoolaisista, jotka jakavat vahvasti festivaalin arvot.³⁹ Multialla vapaaehtoisjoukon pedagogista ammattitaitoa on hyödynnetty systemaattisesti rakentamalla eri ikäisille ohjelmaa sekä mahdollisuuksia osallistua vapaaehtoisena ja pienen palkkion kannustamana tapahtuman pyörittämiseen⁴⁰. Parhaiten toimivat yleensä sellaiset vapaaehtoiset yhteisöt, joissa toimijoilla on mahdollisuus tavata luontevasti, koska he asuvat lähekkäin tai toimivat samassa paikassa⁴¹.

Kansainvälissä tutkimuksissa on todettu myös paikallisten vapaaehtoisten merkitys festivaalin markkinoijina. Talkoolaisten lähipiiri tulee festareille, kun tuottamassa on omia läheisiä. Näistä paikallisista muodostuu vakio-osallistujajoukko, joka tulee vuosi vuoden jälkeen mukaan. Esimerkiksi slovakialaisen Divadelna Nitra -teatterifestivaalin vapaaehtoisista joku on jopa muuttanut paikkakunnalle onnistuneen festarikokemuksen innoittamana.⁴² Samoja piirteitä on tunnistettu Traktorijatzteilla.

Lähelle kannattaa katsoa tarkasti ja luovasti

”Maaseutumainen tapahtuma on kuin särmiö, joka kokoo erilaisia ajankohtaisia näkökulmia ympäröivästä yhteiskunnasta sekä sen perinteistä ja historiasta. Tapahtuma haastaa arvoja, asenteita, tapoja ja tyylejä ilmiantamaan itsensä sekä kilvoittelemaan keskenään tapahtumatilan ja -ajan rajaamassa todellisuudessa.”⁴³

Suomalaisen maaseudun tapahtumakenttä on paisunut nopeasti, mutta Ilkka Luoto varoittaa hastusta ravistetuista hullutuksista, lavastuksista tai suorista kopioinneista. Hän korostaa, että mielekkään tapahtuman suunnittelussa tarvitaan riittävän lähelle tarkentuvia silmälaseja. Ilmeinen jää liian usein huomaamatta.⁴⁴ Kihveli Soikoon, Naamat, Multiaista Satoa, Traktorijatzit ja Sumiainen Shake ovat pitäneet katseen tiukasti lähellä, mutta ovat avoimia myös hullutuksille. Joka vuosi esimerkiksi Multialla mietitään uusia, tuoreita juttuja perinteisten lomaan. Vuonna 2015 nuoret videoivat Multiaista Satoa -festivaalin ja Naamat-festivaaleilla on tarjottu ennakkoluulottomasti tavallisuudesta poikkeavaa festariruokaa, kuten kengurun lihaa. Uusille ideoille ja nuorille tekijöille halutaan antaa tilaa.

Suomalaisen maaseudun kulttuuriohjelman visiossa toivotaan maaseudusta luovien vastakohtaisuuksien tilaa, joka näyttäytyy rauhallisena ympäristönä, mutta on samalla eloisa⁴⁵.

Keski-Suomessa tehtyjen festivaalijärjestäjien haastattelujen sisältö tukee aikaisempia tutkimuksia ja selvityksiä pienistä festivaaleista ja niiden vaikuttavuudesta: Pienet paikalliset festivaalit elävöittävät kyliä, rakentavat verkostoja ja kasvattavat tätä kautta yhteisöllisyyttä.

Keski-Suomessa pienet paikalliset festivaalit ovat pysyneet pystyssä vuosi vuoden jälkeen. Paikallisuus, yhdessä tekeminen ja jakaminen ovat kantaneet vaikeuksienkin läpi. Paikallisten festivaalien arvo on huomattu alueella myös laajemmin: Keski-Suomen kulttuurirahasto on myöntänyt vuonna 2016 kärkihanke-apurahan Äänekoski ry:n Keitele jazz-festivaalin kehittämiseen.⁴⁶ Tämä todistaa, että pientä ja paikallista arvostetaan.

38. Austissier, 2015, 144.

39. Järvinen, 11.4.2016.

40. Olkkonen, 22.3.2016.

41. Kuuluvainen, 2015.

42. Austissier, 2015, 143.

43. Luoto, 2011, 43.

44. Luoto 2011, 45.

45. YTR 2010, 15.

46. Äänekosken kaupunkisanomat 13.5.2016.

LÄHTEET

KIRJALLISET LÄHTEET

- Aho, S. & Ilola, H. (2004). *Maaseudun elinvoimaisuus – nykyisyydestä aineksia tulevaisuuteen*. Rovaniemi: Lapin yliopistopaino.
- Airas, J. (s.a.). *Järvenpään Sibelius-seuran lyhyt historiikki 1959–2009*. Moniste. Helsinki: Meidän Festivaalin arkisto.
- Alasuutari, P. (2009). Snobismista kaikkiruokaisuuteen: musiikkimaku ja koulutustaso. Teoksessa M. Liikkanen. (toim.), *Suomalainen vapaa-aika. Arjen ilot ja valinnat* (s. 81–100). Helsinki: Gaudeamus.
- Allen, A. & Dawe, K. (toim.) (2016). *Current Directions in Ecomusicology: Music, Culture, Nature*. New York: Routledge.
- Amin, A. & Thrift, N. (2002). *Cities: Reimagining the Urban*. Cambridge: Polity Press.
- Anderton, C. (2015). Branding, sponsorship and the music festival. Teoksessa G. McKay (toim.), *The Pop Festival: history, music, media, culture* (s. 199–212). London: Bloomsbury.
- ANTI-festivaali (2014). Lehdistötiedote 18.11.2014.
- ANTI-festivaali (2015). Lehdistötiedote 19.11.2015.
- Anttila, A., Immonen, N. & Myllymäki J. (2015). *6Aika - avoimet innovaatioalustat - integroitu alustakehittäminen. Selvitys alustoista osana yrityspalveluita. Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehitysyhtiö Tredea Oy*.
- Applegate, C. (2013). The Building of Community Through Choral Singing. Teoksessa D. M. Di Grazia (toim.), *Nineteenth Century Choral Music* (s. 3–20). New York and London: Routledge.
- Arlander, A., Erkkilä, H., Riikonen, T. & Saarikoski, H. (toim.) (2015). *Esitystutkimus*. Helsinki: Kulttuuri-osuuskunta Patruuna.
- Arvio (2011). *Turku2011 Arviointiohjelma. Loppuraportti*. Turku: Turku 2011 -säätiö.
- Autissier, A.-M. (2015). Volunteering for festivals: why and how? Teoksessa C. Newbold, C. Maaghan, J. Jordan & F. Bianchini (toim.), *Focus on Festivals; contemporary European case studies and perspectives* (s. 138–146). Oxford: Goodfellow.
- Ballantyne, J., Ballantyne, R. & Packer, J. (2014). Designing and managing music festival experiences to enhance attendees' psychological and social benefits. *Musicae Scientiae*, 18(1), 65–83.
- Bang, H. (2009). The direct and indirect influences of sporting event organization's reputation on volunteer commitment. *Event Management*, 13(3), 139–152.
- Bardy, M., Haapalainen, R., Isotalo, M. & Korhonen, P. (2007) (toim.). *Taide keskellä elämää*. Helsinki: Kiasma, Nykyaikaisen museon Kiasman julkaisuja 106.
- Barron, P., & Rihova, I. (2011). Motivation to volunteer: a case study of the Edinburgh International Magic Festival. *International Journal of Event and Festival Management*, 12(3), 202–217.
- Baumol, W. & Bowen, W. (1966). *Performing arts: The economic dilemma*. Cambridge: MIT Press.
- Bendix, R. (2009). Heritage between economy and politics: an assessment from the perspective of cultural anthropology. Teoksessa L. Smith & N. Akagawa (toim.), *Intangible Heritage*. London & New York: Routledge.
- Benner, C. (2003). Learning communities in a learning region: the soft infrastructure of cross-firm learning networks in Silicon Valley. *Environment and Planning A* 35, 1809–1830.
- Bennet, J. Taylor & I. Woodward (toim.) (2014). *The Festivalization of Culture*. Farnham, Surrey: Ashgate.
- Bihagen, E. & Katz-Gerro, T. (2000). Culture consumption in Sweden: The stability of gender differences. *Poetics*, 27(5–6), 327–349.

- Bille, T. & Schulze, G. (2006). Culture in urban and regional development. Teoksessa V. Ginsburgh & D. Throsby (toim.), *Handbook of the economics of art and culture*. Amsterdam: Elsevier, *Handbooks in economics* 25.
- Bishop, C. (2012). *Artificial Hells - Participatory Art and the Politics of Spectatorship*. London & New York: Verso.
- Blumenthal, R. (2002). Festivals, festivals everywhere; Summer art events multiply, testing the limits of growth. *New York Times* 30.7.2002.
- Bohlin, M. & Ternhag, G. (1990). *Festivalpublik och samhålsökonomien studie av Falun Folk Music Festival*. Högskolan Falun/Borlänge: Institutet för turism & reseforskning.
- Bonnemaison, S. & Macy, C. (toim.) (2008). *Festival Architecture*. London & New York: Routledge.
- Bourdieu, P. (1984). *Distinction – A Social Critique of the Judgement of Taste*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Bourdieu, P. (1980). Kulttuuri ja politiikka. Teoksessa P. Bourdieu (toim.), *Sosiologian kysymyksiä*. Tampere: Vastapaino.
- Bourriard, N. (2002). *Relational Aesthetics*. Paris: Presses du réel. [Alkuteos *L'esthétique relationnelle*, 1998.]
- Bowditch, R. (2016a). Republic of the Imagination: *Burning Man and the culture of radical self-expression*. Teoksessa C. Newbold, & J. Jordan (toim.), *Focus on World Festivals; contemporary case studies and perspectives* (s. 65–76). Oxford: Goodfellow Publishers.
- Bowditch, R. (2016b). Commemorating the ancestors: *Performances of death at the Tuscon all souls' procession*. Teoksessa C. Newbold, & J. Jordan (toim.), *Focus on World Festivals; contemporary case studies and perspectives* (s. 281–289). Oxford: Goodfellow Publishers.
- Brabham, D. C. (2013). *Crowdsourcing*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press Essential Knowledge Series.
- Bruns, A. (2008). *Blogs, Wikipedia, Secon Life and Beyoond: From production to Produsage*. Teoksessa P. Lang & H. Jenkins (toim.), *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. New York: University Press.
- Cage, J. (2012). *4'33"*. Centennial edition. Nuottijulkaisu. Frankfurt/M., Leipzig, Lontoo & New York: Edition Peters.
- Cantell, T. (1993). *Kannattaako kulttuuri? Kulttuurisektori ja kaupunkien kehityshankkeet*. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia nro 9.
- Cantell, T. (1996). *Kaupunkifestivaalien yleisöt. Kuopio tanssii ja soi, Tampereen teatterikesä. Turun musiikkijuhlat. Ruisrock*. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta, tilastotietoa taiteesta nro 14.
- Cantell, T. (1998). *Yleisfestivaalien yleisöt: Helsingin juhlaviikot, Joensuun laulujuhlat*. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta, tilastotietoa taiteesta nro 19.
- Cantell, T. (2001). Mittaamaton kulttuuri? Teoksessa S. Riikulehto (toim.), *Perinnettä vai bisnestä? Kulttuurin paikalliset ulottuvuudet* (s. 52–61). Jyväskylä: Atena Kustannus Oy.
- Cantell, T. (2002, 2005, 2007a). *Juhlaviikkojen yleisötutkimukset. (Julkaisemattomia)*.
- Cantell, T. (2007b). Uusiutuva ja sitoutunut yleisö. *Tarkastelussa Helsingin juhlaviikkojen kävijät*. Teoksessa S. Silvanto (toim.), *Festivaalien Helsinki. Helsingin kaupungin tietokeskus ja Helsingin kaupungin kulttuurikeskus*.
- Caves, R. (2000). *Creative Industries: Contracts between Arts and Commerce*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Chaney, D. (2012). The Music Industry in the Digital Age: *Consumer Participation in Value Creation*. *International Journal of Arts Management*, 15(1), 42–52.
- Clarke, M. (1982). *The politics of pop festivals*. London: Junction Books.
- Colbert, F. (2007). *Marketing Culture and the Arts*. 3rd edition. Canada: HEC Montreal.
- Cole, S.T. & Chancellor, H.C. (2009). Examining the festival attributes that impact visitor experience, satisfaction and re-visit intention. *Journal of Vacation Marketing*, 15(4), 323–333.
- Comunian, R. (2015). Festivals as Communities of Practice. *Learning by doing and knowledge networks amongst artists*. Teoksessa Newbold, C., Maughan, C., Jordan, J. & Bianchini, F. (toim.), *Focus on Festivals. Contemporary European Case Studies and Perspectives* (s. 53–64). Oxford: Goodfellow Publishers.
- Crang, M. & Cook, I. (2007). *Doing ethnographies*. London: Sage.

- Crompton, J. (1995). Economic impact analysis of sports facilities and events: Eleven sources of misapplication. *Journal of Sports Management*, 9, 14–35.
- Crompton, J. (1999). The economic impact of sports tournaments and events. *Parks and Recreation*, 34, 142–151.
- Crompton, J. (2006). Economic Impact studies: Instruments for Political Shenanigans? *Journal of Travel Research*, 45: 1, 67–82.
- Crompton, J. L., Lee, S. & Shuster, T. J. (2001). A guide for undertaking economic impact studies: The Springfest example, *Journal of Travel Research*, 40, 79–87.
- Crossick, G. & Kaszynska, P. (2016). *Understanding the value of arts & culture | The AHRC Cultural Value Project*. Wiltshire: Arts and Humanities Research Council.
- Cummings, M. & Katz, R.S. (1989). Relations between government and the arts in Western Europe and North America. Teoksessa M. C. Cummings & J. M. D. Schuster (toim.), *Who's to pay for the arts? The international search for models of arts support* (s. 43–80). New York: American council of the arts.
- DeVereaux, C. (2011). Arts and Cultural Policy: What Governments Do (and Don't Do) to Make Arts Happen. Teoksessa M. Brindle & C. DeVereaux (toim.), *The Arts Management Handbook. New Directions for Students and Practitioners* (s. 219–251). New York: Routledge.
- Devesa, M., Herrero, L. C., Saiz, J. A. & Bedate, A. (2006). *Economic analysis of a festival demand. The case of the Valladolid international film festival*. Vienna: 14th international conference of the ACEI.
- Dolnicar, S. & Grün, B. (2008). Challenging "Factor-Cluster Segmentation". *Journal of Travel Research*, 47(1), 63–71.
- Dooghe, D. (2015). Festival city - Rotterdam. Teoksessa C. Newbold, C. Maughan, J. Jordan & F. Bianchini (toim.), *Focus on Festivals; contemporary European case studies and Perspectives*. (s. 147–158) Oxford: Goodfellow Publishers.
- Downard, P., & Ralston, R. (2005). Volunteer motivation and expectations prior to the *V Commonwealth Games in Manchester, UK*. *Tourism and Hospitality Planning & Development*, 12(1), 17–26.
- Duelund, Peter (toim.) (2003). *Nordic cultural model*. Copenhagen: Nordic Cultural Institute.
- Edvardsson, B., Tronvoll, B., & Gruber, T. (2011). Expanding understanding of service exchange and value co-creation: a social construction approach. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 39(2), 327–339.
- Eerikäinen, T. (1988). *Seurasaari – laidunmaasta perinnesaareksi*. Helsinki: Helsingin kaupungin tilastokeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä 5.
- Eronen, A. & Ruoppila, S. (2008). *Ulkomaalaiset matkailijat suomalaisissa kulttuurikohteissa ja tapahtumissa*. Helsinki: MEK A:162.
- Eskola, A. (1988). Non-active role-playing: Some experiences. Teoksessa A. Eskola, A. Kihlström, D. Kivinen, K. Weckroth & O-H. Ylijoki (toim.), *Blind alleys in social psychology: A search for ways out* (s. 239–311). Amsterdam: North-Holland.
- Etholén, K. (2009) (toim.). *Punk on kuollut, eläköön hardcore*. Helsinki: Like.
- Fairclough, N. (2004). *Analysing discourse. Textual analysis for social research*. London: Routledge.
- Faivre d'Arcier, B. (2015). The Future of Festivals. Teoksessa Newbold, C., Maughan, C., Jordan, J. & Bianchini, F. (toim.), *Focus on Festivals. Contemporary European Case Studies and Perspectives* (s. 285–289). Oxford: Goodfellow Publishers.
- Falassi, A. (1987). Festival: definition and morphology. Teoksessa A. Falassi (toim.), *Time Out of Time: essays on the festival* (s. 1–10). Albuquerque, USA: University of New Mexico Press.
- Forselles-Riska, C. af (2006). Menneisyyden muuttuvat paikat. Teoksessa S. Knuuttila, P. Laaksonen & U. Piela (toim.), *Paikka. Eletty, kuviteltu, Kerrottu. Kalevalaseuran vuosikirja 85* (s. 218–231). Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Gaber, F. (2016). Festivals that Change Lives. Teoksessa C. Newbold, & J. Jordan (toim.), *Focus on World Festivals; contemporary case studies and perspectives* (s. 250–254). Oxford: UK: Goodfellow Publishers.
- Getz, D. (1989). Special events: Defining the product. *Tourism Management*, 10(2), 125–137.
- Getz, D. (2002). Why festivals fail. *Event Management*, 7(4), 209–219.
- Getz, D. (2005). *Event management & event tourism*. New York: Cognizant Communication Corporation.
- Getz, D. (2008). Event tourism: Definition, evolution, and research. *Tourism Management*, 29(3), 403–428.

- Getz, D. (2012). *Event studies. Theory, Research and Policy for Planned Events*. (2nd ed.) Abingdon: Routledge.
- Gherardi, S. (2000). Practice-based theorizing on learning and knowing in organizations. *Organization*, 7(2), 211–223.
- Gherardi, S., Meriläinen, S., Strati, A., & Valtonen, A. (2013). Editors' introduction: A practice-based view on the body, senses and knowing in organization. *Scandinavian Journal of Management*, 4(29), 333–337.
- Gherardi, S., Nicolini, D. & Strati, A. (2007). The passion for knowing. *Organization*, 14(3), 315–329.
- Giorgi, L., Sassatelli, M., & Delanty, G. (toim.) (2011). *Festivals and the Cultural Public Sphere*. Abingdon: Routledge.
- Gordziejko, T. (2015). Belonging and Unbelonging: The cultural purpose of festivals. Teoksessa C. Newbold, C., Maughan, C., Jordan, J. & Bianchini, F. (toim.), *Focus on Festivals; contemporary European case studies and perspectives*. (s. 265–275) Oxford: Goodfellow Publishers.
- Gratton, D., Arcodia, C., Raciti, M. & Stokes, R. (2011). The Blended Festivalscape and its Sustainability at Non-urban Festivals. *Event Management*, 15(4), 343–359.
- Gratton, C. & Taylor, P. (1986). Economic impact study: *Hayfield international jazz festival*. *Leisure Management*, 3, 19–21.
- Guglielmini, S. (2016). Galway International Arts Festival: what's behind the internationalisation of a name? Teoksessa C. Newbold, & J. Jordan (toim.), *Focus on World Festivals; contemporary case studies and perspectives* (s. 105–117). Oxford: Goodfellow Publishers.
- Haaga Instituutti -säätiö (2007). *Kaustisen kansanmusiikki-festivaalien vaikutukset vuonna 2007*. Haaga-Perho sarja.
- Haanpää, M., García-Rosell, J.-C. & Tuulentie, S. (2016). *Co-creating places through events: the case of a tourism community event in Finnish Lapland*. Teoksessa Clarke, A. & A. Jepson (toim.), *Managing and developing communities, festivals and events* (s. 34–49). Hampshire: Palgrave MacMillan.
- Haanpää, M., Tekoniemi-Selkälä, T. & García-Rosell, J.-C. (2013). Yhteistoteutetut opintojaksot moniulotteisen oppimisen mahdollistajina. Teoksessa M. Haanpää, M. Hakkarainen & H. Kaibua (toim.), *Oppiva matkailu: puheenvuoroja matkailualan koulutuksen kehittämisestä* (s. 67–77). Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus.
- Hagoort, G. (2003). *Art Management. Entrepreneurial Style*. DeLUX: Eburon.
- Hakanen, M., Heinonen, U. & Sipilä, P. (2007). *Verkostojen strategiat. Menesty yhteistyössä*. Helsinki: Edita.
- Halle, D. (1993). *Inside Culture: Art and Class in the American Home*. Chicago: University of Chicago Press.
- Hallitus (2015). *Ratkaisujen Suomi*. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strateginen ohjelma 29.5.2015. Helsinki: Hallituksen julkaisusarja 10/2015.
- Halonen, K. (2011). *Kulttuurituottajat taiteen ja talouden risteyskohdassa*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Studies in Education, Psychology and Social Research 411.
- Halonen, K. (toim.) (2014). *CoINNO. Innovaatioiden pyörteissä*. CoINNO -esiselvityshankkeen julkaisu. Helsinki: Metropolia ammattikorkeakoulu.
- Harris, H. (2007) Post-festival – muuttuvat kulttuuritapahtumat urbaanissa tilassa. Teoksessa S. Silvento (toim.) *Festivaalien Helsinki. Uraanin festivaalikulttuurin kehitys, tekijät ja kokijat* (s. 194–199). Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus & Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus.
- Hausman, A. (2011). Attribute satisfaction and experiential involvement in evaluations of live musical performance: Theory and managerial implications for services. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 18(3), 210–217.
- Hautamäki, A., Lehtonen, T., Sihvola, J., Tuomi, I., Vaaranen, H. & Veijola, S. (2005). *Yhteisöllisyyden paluu*. Helsinki: Gaudeamus.
- Hautamäki, A. (2009). Luova talous ja kulttuuri innovaatiopolitiikan ytimessä. Teoksessa *Luova talous ja kulttuuri innovaatiopolitiikan ytimessä*. Helsinki: Opetusministeriön julkaisuja 30, 6–25.
- Hautsalo, L. & Rantanen, S. (2015). Suomen laulusta Pohjan neitiin. *Strateginen nationalismi musiikillisen kasvatuksen käyttövoimana Suomessa 1800–1900-lukujen vaihteessa*. *Musiikkikasvatus-lehti*, 2, 33–56.
- Heddon, D. & Klein, J. (2012) (toim.). *Histories & Practices of Live Art*. Hampshire, New York: Palgrave Macmillan.
- Heikinheimo, S. (1983). Kun tuolin narinasta tehtiin musiikkia. *John Cage musisoi Viitasaarella*. *Helsingin Sanomat*. 28.7.1983.
- Heikinheimo, S. (1989). Stockhausen tuotti pettymyksen. *Mestarin meditatiivinen musiikki pitkästyi*. *Helsingin Sanomat*. 17.3.1989.

- Heikkilä, R. (2015). Suomalainen maku ja kulttuurin kulluttamisen valikoituneisuus. Teoksessa A. Lindholm (toim.), *Ei-kävijästä osalliseksi. Osallistuminen, osallistaminen ja osallisuus kulttuurialalla* (s. 33–52). Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Heilbrun, J. & Gray, C. M. (1993). *The economics of art and culture. An American Perspective*. Cambridge: University Press.
- Heiskanen, I. (2015). Taiteen ja kulttuurin uusi asemointi talouteen: kulttuuriteollisuus, luovat alat ja luova talous. Teoksessa I. Heiskanen, A. Kangas & R. Mitchell (toim.), *Taiteen ja kulttuurin kentät. Perusrakenteet, hallinta ja lainsäädäntö* (s. 109–190). Helsinki: Tietosanoma.
- Hellman, T. (2007). Festivaalijärjestämisen tuskaa? Teoksessa S. Silvanto (toim.), *Festivaalien Helsinki. Urbanin festivaalikulttuurin kehitys, tekijät ja kokijat* (s. 65–67). Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus ja Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus.
- Helsingin juhlaiviikot (2010). *Kävijätutkimus 2010. (Julkaisematon.)*
- Helsingin Sanomat 1954 ja 1974.
- Helsingin yliopisto. Kansatieteen arkisto. Seurasaaren juhannus 1974.
- Hernberg, H. (toim.) (2012). *Helsinki Beyond Dreams. Actions Towards A Creative And Sustainable Hometown*. Helsinki: Urban Dream Management.
- Herranen, K. & Karttunen, S. (2016). Festivaalien ja tapahtumien edistäminen valtion kulttuuripolitiikassa. Katsaus tietopohjaan, valtionavustuksiin ja vaikuttavuuteen. Helsinki: Cupore.
- Hietanen, S. (2010). Kasvatuksesta yhteistyöhön. Suomen Kansallisoopperan yleisöyhteistyöstä 1992–2008. Helsinki: Loisto-kulttuuripalvelut.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. (2005). *Tutki ja kirjoita*. Helsinki: Tammi.
- Hopkins Porter, C. (1979–1980). The new public and the reordering of the musical establishment: The Lower Rhine Music Festivals, 1818–1867. *19th Century Music*, (3), 211–224.
- Hutchinson, J. P. (2016). Moving Convergence culture towards cultural intermediation: social media and cultural inclusion. *Continuum: Journal of Media & Cultural Studies*, 30(2), 158–170.
- Häyrynen, S. (2006). *Suomalaisen yhteiskunnan kulttuuripolitiikka*. Jyväskylä: SoPhi.
- Iddon, M. (2013). *New Music At Darmstadt: Nono, Stockhausen, Cage, and Boulez*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ilkonen, S. (1999). *Festariifiliksiä*. Helsinki: Like.
- Ikävalko, R. (2002). *Topi Sorsakoski: Kulkukoira*. Helsinki: Gummerus.
- Ilczuk, D. and Kulikowska, M. (2007). *Festival Jungle, Policy Desert? Festival Policies of Public Authorities in Europe*. Warsaw: Circle.
- Ilmonen, K., Kaipainen, J. & Tohmo, T. (1995). *Kunta ja musiikkijuhlat*. Helsinki: Kunnallisanalan kehittämissäätiön tutkimusjulkaisu nro 6.
- Ilmonen, K., Luoto, I., & Rosenqvist, O. (2010). *Maaseutumaisen kulttuuritapahtuman olemus, kehitys ja menestys. Kymmenen kehityskertomusta Suomesta, Skotlannista, Norjasta ja Uudesta Seelannista*. Helsinki: Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän julkaisuja, 4.
- Inkilä, A. (1960). *Kansanvalistusseura Suomen vapaassa kansansivistystyössä*. Helsinki: Otava.
- Inkinen, S. & Romano, B. (1994). Suomi-teknon lyhyt historia. Teoksessa S. Inkinen (toim.), *Tekno – digitaalisen tanssimusiikin historia, filosofia ja tulevaisuus* (s. 50–57). Hämeenlinna: Aquarian Publications.
- Into, M., Komulainen, M. & Laiho, A. (1995). *Ruisrock – ensimmäiset 25 vuotta*. Helsinki: Tammi.
- Iso-Aho, J. (2011a). *Designing and Managing Events*. Teoksessa S. Hristova, T. Knubben, P. Vartiainen. (toim.), *United in Diversity? Cultural Policy and its Dimensions*. Ludwigsburg: University of Education Ludwigsburg.
- Iso-Aho, J. (2011b). *Kulttuuri kutsuu. Vapaaehtoiset tapahtumien voimavarana ja hengenluojina. Tuottaja2020, osaraportti*. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.
- Iso-Aho, J. (2011c). Miksi tarvitsemme tapahtumia? Teoksessa J. Iso-Aho & J. Kinnunen (toim.), *Tapahtumat-uotannon palapeli. Näkökulmia merkityksiin, muutoksiin ja kehittämiseen* (s. 10–21). Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, sarja F, katsauksia ja aineistoja.
- Iso-Aho, J. (2007). Ugrijuhla tuotteena ja tuotantona. Teoksessa P. Vartiainen (toim.), *Kulttuurituottajan kyydissä*. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Iso-Aho, J. & Juhola, E. (toim.) (2012). *Kulttuuria vapaaehtoistyönä*. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, sarja F, katsauksia ja aineistoja.

- Isokangas, A., Karvala, K. & von Reiche, M. (2000). *City on sinun. Kuinka uusi kaupunkikulttuuri tuli Helsinkiin. Keuruu: Tammi.*
- Jackson, J., Houghton, M., Russell, R. & Triados, P. (2005). *Innovations in measuring economic impacts of regional festivals: A do-it-yourself kit. Journal of Travel Research*, 43, 360–367.
- Johansson, H. (2004). *Maataidetta jäljittämässä. Luonnon ja läsnäolon kirjoitusta suomalaisessa nykytaiteessa 1970–1995. Helsinki: Like.*
- Johansson, M. (2008). *Engaging Resources for Cultural Events: a Performative Perspective. Väitöskirja, Economic Research Institute, Stockholm School of Economics.*
- Johansson, M. (2010). *Det finlandssvenska festivalfältet. Helsingfors: Universitetsstryckeriet.*
- Johansson, M. (2014). *Det är publiken som gör festivalen. En publikundersökning av fjorton festivaler. Helsingfors: Unigrafia.*
- Johansson, M. & Kociatkiewicz, J. (2011). City festivals: *Creativity and control in staged urban experiences. European Urban and Regional Studies*, 18(4), 392–405.
- Jokinen A., Juhila, K. & Suoninen, E. (1993). *Diskurssi-analyysin aakkoset. Tampere: Vastapaino.*
- Jordan, J. (2016). The festivalisation of contemporary life. *Teoksessa C. Newbold, & J. Jordan (toim.), Focus on World Festivals; contemporary case studies and perspectives* (s. 6–18). Oxford: Goodfellow Publishers.
- Jönsson, L-E., Wallethe, A. & Wienberg, J. (2008). *Inledning. Teoksessa L-E. Jönsson, A. Wallethe & J. Wienberg (toim.), Kanon och kulturarv. Historia och samtid I Danmark och Sverige. Göteborg & Stockholm: Makadam förlag.*
- Kainulainen, K. (2005a). *Kunta ja kulttuurin talous. Tulkin-toja kulttuuripääoman ja festivaalien aluetaloudellisista merkityksistä. Tampere: Tampere University Press.*
- Kainulainen, K. (2005b). *Kulttuuriala kaupunkien menestystekijänä. Visioita Jyväskylästä, Oulusta, Porista, Tampereelta ja Turusta. Tampere: Tampereen yliopisto, Alueellisen kehittämisen tutkimusyksikkö, SENTE-julkaisu 19.*
- Kainulainen, Kimmo (2007) *Juureva festivaali ja veto-voimainen kaupunki. Teoksessa S. Silvanto (toim.), Festivaalien Helsinki. Urbaanin festivaalikulttuurin kehitys, tekijät ja kokijat.* (s. 176–181) Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus & Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus.
- Kaleva (2016) *OAMK joutuu karsimaan rajusti koulutustaan.* 4.8.2016.
- Kangas, A. (1999). Kulttuuripoliittikan uudet vaatteet. *Teoksessa A. Kangas & J. Virkki (toim.), Kulttuuripoliittikan uudet vaatteet. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.*
- Kangas, A. & Pines, E. (2015). Kulttuuripoliittinen päätöksenteko, lainsäädäntö, hallinto ja rahoitus. *Teoksessa I. Heiskanen, A. Kangas & R. Mitchell (toim.) Taiteen ja kulttuurin kentät. Perusrakenteet, hallinto ja lainsäädäntö* (s. 23–108). Helsinki: Tietosanoma.
- Kansallisarkisto (KA), Helsinki, Kansanvalistusseuran arkisto*
- Kanttonen, L. (2005). *Teltha. Kohtaamisia nuorten taide-työpajoissa. Helsinki: Like.*
- Karjalainen, T. (1991). *Kuhmo chamber music festival. The structure of the festival's economy and the economic impact of festival. Helsinki: Taiteen keskusto imikunta, tutkimus- ja julkaisuyksikkö, työpapereita nr 3.*
- Karkulehto, S., Lähdesmäki, T. & Venäläinen, J. (toim.) (2016). *Elämykset kulttuurina ja kulttuuri elämyksinä. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Nykykulttuurin tutkimuskeskuksen julkaisuja 120.*
- Karkulehto, S. & Venäläinen, J. (2016) Kulttuurin arvo elämystalouden aikana. *Teoksessa Karkulehto, S., Lähdesmäki, T. & Venäläinen, J. (toim.), Elämykset kulttuurina ja kulttuuri elämyksinä* (s. 15–34). Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Nykykulttuurin tutkimuskeskuksen julkaisuja 120.
- Karppinen, M. & Laaksonen, P. (2013). Irrallinen tapahtumatila vai kaupunkilähtöinen elämys? Paikan rooli kulttuuritapahtumaan liittyvissä kulutuskokemuksissa. *Kulutustutkimus. Nyt*, (1–2), 44–64.
- Keith, M. & Pile, S. (1993). The politics of place. *Teoksessa M. Keith & S. Pile (toim.), Place and the politics of identity* (s. 1–21). London: Routledge.
- Kemppainen, H. (2016). *Kävelykatu svengasi Imatralla. Imatralainen* 11.–12.6.2016.

- Keskinen, V. & Kotro H. (2014). *Kohti yhteisöllistä kaupunkikulttuuria. Mielipiteitä Helsingistä kulttuurikaupunkina. Helsingin tietokeskus.*
- Kester, G. H. (2004). *Conversation pieces – Community and communication in modern art. Berkeley & London: University of California Press.*
- Kinnunen, J. (2011). Tunne tapahtumasi – työvälineitä arviointiin ja kehittämiseen. Teoksessa J. Iso-Aho & J. Kinnunen (toim.), *Tapahtumatuotannon palapeli. Näkökulmia merkityksiin, muutoksiin ja kehittämiseen* (s. 23–57). Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, sarja F, katsauksia ja aineistoja, 4.
- Kinnunen, M. (2013). ”Todella hyvä meininki kylällä.” – Kulttuurielämyksen kokonaiselämykseen vaikuttavat tekijät. Pro gradu -tutkielma. Lapin yliopisto, yhteiskuntatieteiden tiedekunta.
- Kinnunen, M. & Hahti, A. (2014). Experiencing community festivals and events. Insights from Finnish summer festivals. Teoksessa A. Jepson & A. Clarke (toim.), *Exploring community festivals and events* (s. 31–53). London: Routledge.
- Kinnunen, M. (2015). Alkoholi osana kokonaiselämystä: Rockfestivaalikävijöiden alkoholinkulutusdiskurssit. *Matkailututkimus*, 11(2), 77–95.
- Kinnunen, M. & Hahti, A. (2015). Visitor discourses on experiences: reasons for festival success and failure. *International Journal of Event and Festival Management*, 6(3), 251–268.
- Kinnunen, M. (2016). *Festivaalibarometri 2015. Festivaalien nykytilanne ja tulevaisuus festivaalijärjestäjien näkökulmasta. Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Seinäjoen yksikkö yhteistyössä Finland Festivalsin kanssa. MARS-festivaali, 4.2.2016, Seinäjoki.*
- Kirja Mustasta ja Valkoisesta (2013). Imatra: Mustan ja Valkoisen Teatteri-yhdistys ry.
- Kirkonpelto, A. (2016). Lopetetaanko tanssinopettajakoulutus? *Kaleva* 10.8.2016. Mielipide.
- Klaic, D. (2007a). Festivaalien tutkimuksen tärkeydestä. Teoksessa S. Silvanto (toim.), *Festivaalien Helsinki: Urbanin festivaalikulttuurin kehitys, tekijät ja kokijat* (s. 202–205). Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus/Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus.
- Klaic, D. (2007b). *Every Weekend a Festival! Urban impact of the festivalization of the daily life in Europe. Time-Space Dynamics in Urban Settings. Third Annual Conference of the Transatlantic Graduate Research Program, Berliini.*
- Klaic, D. (2014). *Festivals in Focus. Budapest: Central European University Press.*
- Knuuttila, S. (2000). Yli rajojen. Esimerkkejä artikulaation taidosta ja taiteesta. Teoksessa V. Granö & M. Honkanen & E. Pirtola (toim.), *Itse tehty elämä – ITE. DIY Lives* (s. 217–224). Helsinki: Maahenki.
- Komi, J., Hallanvaara, S., & Korpinen, J. (2012). Lait ja verotus – Tapahtumien, organisaatioiden ja viranomaisten näkökulmat. Teoksessa J. Iso-Aho & E. Juhola (toim.), *Kulttuuria vapaaehtoistyönä* (s. 10–13). Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, sarja F, katsauksia ja aineistoja.
- Kopomaa, T. (2014). *Suomirockin evoluutio. Jyväskylä: Kampus Kustannus.*
- Korhonen, T. (2016). Unelmien ulkomuseo. Teoksessa A. Nieminen (toim.), *Seurasaa. Puisto meren syleilyssä. Helsinki: Maahenki & Seurasaa-äätiö.*
- Korhonen, V. (1986). Musiikin Aika – Time of Music. Ohjelmakirjassa *Musiikin aika – Time of Music*, 7. Viitasaari: Viitasaaren Kesäakatemia ry.
- Koskenniemi, P. (2007). Osallistava teatteri: Devising ja muita merkillisyyksiä. *Vantaa: Opintokeskus Kansalaisfoorumi.*
- Kostiainen, J. (2002). *Urban Economic Development Policy in the Network Society. Tampere: Tekniikan Akateemisten Liitto Tek ry.*
- Kuloniemi, E. (2002). *Go-Go Shoes. Honey B. & T-Bonesin tarina 1982–2002. Helsinki: Like.*
- Kulttuuritapahtumien järjestäminen (2015). *Sääntelyn ja byrokratian purkamisen tarpeita koskeva kartoitus. Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 21.*
- Kulttuuritilasto (2013). *Kulttuuritilasto 2013. Cultural Statistics. Kulttuuri ja viestintä 2014. Helsinki: Tilastokeskus.*
- Kurkela, V. (1983). *Taistojen tiellä soiteltiin ja soiton tahdissa tanssittiin. Varkautelaiset työväenilmat ja niiden musiikki työväen osakulttuurin kaudella. Helsinki: Työväenmusiikki-instituutti.*

- Kurkela, V. (1989). *Musiikkifolklorismi & järjestökulttuuri. Kansanmusiikin ideologinen ja taiteellinen hyödyntäminen suomalaisissa musiikki- ja nuorisjärjestöissä. Helsinki: Suomen Etnomusikologinen Seura.*
- Kuuluvainen S. (2015). *Vapaaehtoistyön johtaminen. Helsinki: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry.*
- Lacy, S. (1995) Debated Territory: Toward a Critical Language for Public Art. Teoksessa S. Lacy (toim.), *Mapping the Terrain. New Genre Public Art* (s. 171–185). Seattle, Washington: Bay Press.
- Lahire, B. (2004). *La culture des individus. Dissonances culturelles et distinction de soi. Paris: La Découverte.*
- Lahire, B. (2008). The individual and the mixing of genres: *Cultural dissonance and self-distinction. Poetics*, 36 (2–3), 166–188.
- Lamont, M. (1992). *Money, Morals and Manners: The Culture of the French and American Upper-Middle Classes. Chicago: University of Chicago Press.*
- Lamont, M. & Lareau, A. (1988). Cultural capital: *Allusions, gaps and glissandos in recent theoretical developments. Sociological Theory*, 6(2), 153–168.
- Lampila, H.-I. (1989). Stockhausenin musiikin salakavala vaikutus. *Helsingin Sanomat*. 19.3.1989.
- Larson, M. (2009). Joint event production in the jungle, the park, and the garden: *Metaphors of event networks. Tourism Management*, 30(3), 393–399.
- Larson, M. (2009). Festival Innovation: Complex and Dynamic Network Interaction. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 9(2–3), 288–307.
- Leenders, M.A.A.M. (2010). The relative importance of the brand of music festivals: a customer equity perspective. *Journal of Strategic Marketing*, 18(4), 291–301.
- Lefebvre, H. (1974/1991). *The production of space. Oxford: Blackwell Publishing.*
- Lehtonen, J. (2015). *Elämäntunto – Näyttelijä kohtaa hoitolaitosyhteisön. Helsinki: Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu, esittävien taiteiden tutkimuskeskus, Acta Scenica* 42.
- Leinonen, P., Järvelä, S. & Häkkinen, P. (2006). *Yhteisöllinen oppiminen ja tietoisuustyökalut hajaautun tiimityön kontekstissa. Teoksessa H. Hänninen & H. Toivainen (toim.), Oppiminen ja työ: Rajojen ylittäminen työelämässä. Helsinki: PS-Kustannus.*
- Lemmettyinen, A., Go, F. & Luonila, M. (2013). The relevance of cultural production – Pori Jazz – in boosting place brand equity. *Place Branding and Public Diplomacy*, 9(3), 164–18.
- Liete, T. (2004). Yhtä juhlaa. Teoksessa P. Gronow, J. Lindfors & J. Nyman (toim.), *Suomi soi 2 – Rautalan-gasta hiphoppiin* (s. 223–235). Helsinki: Tammi.
- Lietsala, K. & Sirkkunen, E. (2008). *Social Media. Introduction to the Tools and Processes of Participatory Economy. Tampere: University of Tampere, Hypermedia Laboratorio, Net Series* 17.
- Liikkanen, M. (2009). Suomalaisen makukulttuurin erityispiirteitä. Teoksessa M. Liikkanen (toim.), *Suomalainen vapaa-aika: Arjen ilot ja valinnat. Helsinki: Gaudeamus.*
- Lim, M. (2012). Clicks, Cabs, and Coffee Houses: Social Media and Oppositional Movements in Egypt, 2004–2011. *Journal of Communication*, 62, 213–248.
- Linko, M. & Silvanto, S. (2007). “Ilman festivaaleja stadi ei olisi stadi”: Festivaalit pääkaupunkiseudun asukkaiden silmin. Teoksessa S. Silvanto (toim.), *Festivaalien Helsinki* (s. 152–165). Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus ja Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus.
- Linko, M. & Silvanto, S. (2011). Infected by Arts Festivals: *Festival Policy and Audience Experiences in the Helsinki Metropolitan Area. The Journal of Arts Management, Law, and Society*, 41(4), 224–239.
- Lizardo, O. (2006). The puzzle of women’s ‘highbrow’ culture consumption: integrating gender and work into Bourdieu’s class theory of taste. *Poetics*, 34(1): 1–23.
- Longkummer, A. (2016). Visualising National Life: the Hornbill Festival as culture and politics. Teoksessa C. Newbold, & J. Jordan (toim.), *Focus on World Festivals; contemporary case studies and perspectives* (s. 216–227). Oxford: Goodfellow Publishers.
- Loomis, J. (2007). Correcting for on-site visitor sampling bias when estimating the regional economic effects of tourism. *Tourism Economics*, 12, 41–47.
- Luonila, M. (2016a). *Festivaalituotannon merkitysten verkosto ja johtaminen – Tapaustutkimuksia suomalaisista taidefestivaaleista. Studia Musica* 70. Helsinki: Taideyliopiston Sibelius-Akatemia.
- Luonila, M. (2016b). Sponsorship thinking: a creator for collaborative undertakings in the festival context. *Event Management*, 22(2), 267–284.

- Luonila, M. & Johansson, T. (2014). Tapahtumakaupungit Pori ja Seinäjoki – strategisesti ja käytännössä: festivaalituotannon keskustelu strategiateksteissä sekä käytännön toiminnassa. Teoksessa M. Luonila (toim.), *Tapahtumakaupungin hyvät käytännöt – keskustelua suomalaisista tapahtuma- ja festivaalikaupungeista*. Helsinki: Taideyliopiston Sibelius-Akatemian selvityksiä ja raportteja 16.
- Luonila, M. & Johansson, T. (2015). The role of festivals and events in the regional development of cities: Cases of two Finnish cities. *Event Management*, 19(2), 211–226.
- Luonila, M., Suomi, K. & Johansson, M. (2016). Creating a Stir: The Role of Word of Mouth in Reputation Management in the Context of Festivals. *Scandinavian Journal of Hospitality & Tourism*, 16(4), 461–483.
- Luoto, S. (2003). *Agents Forever*. Helsinki: Ajatus Kirjat.
- Luoto, I. (2011). Paikan ja yhteisön tulkintoja – Ylämaan kisat maaseudun ja Skotlannin symbolina. *Maaseudun uusi aika*, 19(1), 33–47.
- Lyall, S. (1992). *Rock Sets. The astonishing art of rock concert design – The works of Fisher Park*. London: Thames & Hudson.
- Lämsä, T. (1988). ”Musiikin Aika viettää väliavuotta.” *Helsingin Sanomat*. 24.7.1988.
- Lätt, K. (2013). Mustan ja Valkoisen Teatteri-yhdistys on perustettu maaliskuussa 2013. Teoksessa *Kirja Mustasta ja Valkoisesta*, (s. 13). Imatra: Mustan ja Valkoisen Teatteri-yhdistys ry.
- Manovich, L. (2016). 100 Billion Data Rows per Second: Culture Industry and Media Analytics in the Early 21st Century. *International Journal of Communication, Special Issue "Traces in Context"*. (Tulossa.)
- Martela, F. (2014). Onnellisuuksien psykologia. Teoksessa L. Uusitalo-Malmivaara (toim.), *Positiivisen psykologian voima* (s. 30–62), Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Mason, M.C. & Paggiaro, A. (2012). Investigating the role of festivalscape in culinary tourism: The case of food and wine events. *Tourism Management*, 33(6), 1329–1336.
- Massey, D. (2005). *For space*. London: Sage Publications.
- Massey, D. (2008). *Samanaikainen tila*. Tampere: Vastapaino.
- Matikainen, J. & Villi, M. (2015). Aktiivinen yleisö? Tutkimus yleisön asenteista sisällön tuottamista ja jakelua sekä verkossa osallistumista kohtaan. *Media & viestintä*, 38(3), 147–164.
- McLoughlin, A. (2015). The future of event design and experience. Teoksessa I. Yeoman, M. Robertson, U. McMahon-Beattie, E. Backer, & K.A. Smith (toim.), *The Future of Events and Festivals*, (s. 236–251). London: Routledge.
- MF (2009). Tuusulanjärven kamarimusiikin vuoden 2009 festivaalin ohjelmakirja.
- MF (2011–2012). Meidän Festivaalin tiedotteet vuosilta 2011–2012.
- Mikkonen, J., Pasanen, K. & Taskinen, H. (2008). *Itäsuomalaisten tapahtumien asiakasprofiilit ja alue- taloudellinen vaikuttavuus. Joensuu: Joensuun yliopisto, matkailualan opetus- ja tutkimuslaitoksen julkaisuja n:o 1*.
- Mikkonen, J., Pasanen, K. & Hakola, E-M. (2009). *Finnish Event Evaluation Tool (FEET) käsikirja. East Side Story – Puhtia itäsuomalaiseen tapahtumamatkailuun -hankkeen raportti*. Savonlinna: Itä-Suomen yliopisto, matkailualan opetus- ja tutkimuslaitos.
- Miles, A. & Gibson, L. (2016). Everyday participation and cultural value. *Cultural Trends* 99, 25(3).
- Morey, Y., Bengry-Howell, A., Griffin, C., Szemigin, I., & Riley, S. (2014). Festivals 2.0: Consuming, producing and participating in the extended festival experience. Teoksessa A. Bennet, J. Taylor & I. Woodward (toim.), *The Festivalization of Culture* (s. 251–268). Farnham, Surrey: Ashgate.
- Morgan, M. (2008). What makes a good festival? Understanding the event experience. *Event Management*, 12, 81–93.
- Mulari, P. (2007). Nykyaikaisfestivaalien kaksi vuosikymmentä Helsingissä – mitä seuraavaksi? Teoksessa S. Silvanto (toim.), *Festivaalien Helsinki. Urbaanin festivaalikulttuurin kehitys, tekijät ja kokijat*. (s. 82–91). Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus ja Helsingin kaupungin kulttuuri-asiainkeskus.
- Museovirasto. Suomen Muinaismuisto yhdistyksen arkisto (SMYA). Johtokunnan pöytäkirjat vuosina 1954–1956.
- Mustan ja Valkoisen Teatterifestivaali, Kehittämissuunnitelma (2014). Tapahtumamaakunta-hanke. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu.

- Mustonen, P. (2013). *Helsingin juhlaviikot. Yleisötutkimus 2013*. (Julkaisematon).
- Mustonen, P. (2014). *How Helsinki became a trailblazer in urban culture. Chronicling two decades of change*. Quarterly, 2014:4, 26–37.
- Myerscough, J. (1988). *The economic importance of the arts in Britain*. London: Policy studies institute.
- Mäenpää, M. (2013). *Co-Created Mobile Narratives*. Turku: Turun yliopiston julkaisuja, sarja B 361.
- Mäenpää, P. (2005). Lähiöiden tasa-arvosta urbaaniin kulutukseen. Teoksessa S. Silvanto, M. Linko, T. Cantell & V. Keskinen (toim.). *Kaupunkilaisten kulttuurikeskus – tarkastelussa Stoa, Malmitalo ja Kanneltalo*, (s. 163–167). Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus ja Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus.
- Mäenpää, P. (2007). Festivaalit ja kaupunkipolitiikan uusi kulttuuripuhe. Teoksessa S. Silvanto (toim.), *Festivaalien Helsinki. Helsingin kaupungin tietokeskus ja Helsingin kaupungin kulttuurikeskus*.
- Mäenpää, P. (2011). *Helsinki takaisin jaloilleen*. Helsinki: Gaudeamus.
- Mäkelä, K. (1985). Kulttuurisen muuntelun yhteisöllinen rakenne Suomessa. *Sociologia*, 22(4), 247–260.
- Möttönen, M. (1988). Jääköön jälki. Ohjelmakirjassa *Musiikin aika – Time of Music, Viitasaari 20.-28.7.1988*. (6) Viitasaari: Viitasaaren Kesäakatemia ry.
- Möttönen, M. (s.a.). *Ensi kesänä tänne tulee Stockhausen. Musiikin aika, historiikkiaineistoa 1982–1993*. Painamaton käsikirjoitus.
- Namens-Verzeichniss der Ehrengäste der Mitglieder des deutschen Sängerbundes-Ausschusses, und sämtlicher bei den Fest-Concerten mitwirkender Sänger. Hamburg 1882.
- Négrier, E., L. Bonet & M. Guérin (toim.) (2013). *Music Festivals, a Changing World. An International Comparison*. Paris: Éditions Michel de Maule.
- Négrier, E. (2015). Festivalisation: Patterns and Limits. Teoksessa C. Newbold, J. Jordan, F. Bianchini & C. Maughan (toim.), *Focus on Festivals. Contemporary European Case-Studies and Perspectives*, (s. 18–27). Oxford: Goodfellow Publishers Limited.
- Newbold, C. (2015). Section 3 impacts, communities and places: Introduction. Teoksessa C. Newbold, C. Maughan, J. Jordan & F. Bianchini (toim.), *Focus on Festivals; contemporary European case studies and perspectives* (s. 160–167). Oxford: Goodfellow Publishers
- Newbold, C. (2016). The world's largest water fight, or the battle for the soul of a festival: Songkran in Thailand and South East Asia. Teoksessa C. Newbold, & J. Jordan (toim.), *Focus on World Festivals; contemporary case studies and perspectives* (s. 228–237). Oxford: UK: Goodfellow Publishers.
- Newbold, C. & Jordan, J. (2016) Introduction: focusing on world festivals. Teoksessa C. Newbold, & J. Jordan (toim.), *Focus on World Festivals: contemporary case studies and perspectives* (s. xiii–xxii). Oxford: Goodfellow Publishers.
- Nicholls, David (toim.) (2002). *The Cambridge Companion to John Cage*. Cambridge: Cambridge University Press. (s.147–158).
- Nieminen, R. (1981). Kansainvälinen nykymusiikki uhkaa Suomea. Ensimmäinen Helsinki Biennale 2.–8.4.1981. *Musiikki* (3–4), 267–271.
- Niiniluoto, I. (1996). Suomalaisuuden narratiivinen minä. Teoksessa P. Laaksonen & S.-L. Mettomäki (toim.), *Olkaamme siis suomalaisia* (s. 232–236). Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Niiniluoto, M. (2004). Tanssilavat aitoa suomalaisuutta. Teoksessa P. Gronow, J. Lindfors & J. Nyman (toim.), *Suomi soi 1 – Tanssilavoilta tangomarkkinoille* (s. 62–71). Helsinki: Tammi.
- Nordgård, D. (2016). Norwegian festivals and a music economy in transition: the art of balancing ambitions, expectations and limitations. Teoksessa C. Newbold, & J. Jordan (toim.), *Focus on World Festivals: contemporary case studies and perspectives* (s. 32–41). Oxford: Goodfellow Publishers.
- Nordvall, A., Pettersson, R., Svensson, B. & Brown, S. (2014). Designing events for social interaction. *Event Management*, 18(2), 127–140.
- Nurmi, A. (1977). *Helsinkiäisten juhannus. Julkaisematon kansatieteen pro gradu -tutkielma*. Helsingin yliopisto.
- O'Hagan J. (1989). *The economic and social contribution of the Wexford opera festival*. Dublin: Trinity College.
- Ohjelmakirja (1983). Uuden musiikin kesäakatemia. Kiuruvesi: Kiuruveden kirjapaino
- Ollila, A. (2014). Valokuvaus – moderni ja kansainvälinen ammatti 1800-luvun Suomessa. Teoksessa A. Ollila & J. Saarelainen (toim.), *Kosmopoliittisuus, monikulttuurisuus, kansainvälisyys. Kulttuurihistoriallisia näkökulmia* (s. 168–193). Turku: Turun yliopisto.

- Opetus- ja kulttuuriministeriö (2014). *Taide- ja kulttuuri-tapahtumat. Opas vuoden 2015 hakuun. Opetus- ja kulttuuriministeriö.*
- Opetus- ja kulttuuriministeriö (2015). *Kulttuuritapahtumien järjestäminen. Sääntelyn ja byrokratian purkamisen tarpeita koskeva kartoitus. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä, 21.*
- O'Sullivan, D. & Jackson, M.J. (2002). Festival Tourism: *A Contributor to Sustainable Local Economic Development. Journal of Sustainable Tourism, 10*(4), 325–342.
- Paasivaara, L. & Nikkilä, J. (2010). *Yhteisöllisyydestä työhyvinvointia. Helsinki: Nord Print Oy.*
- Pasanen, K. & Hakola, E.-M. (2009). *Suomalaisten kulttuuritapahtumien matkailullinen merkittävyys ja kansainvälinen potentiaali. Helsinki: Matkailun edistämiskeskus MEK: A:166.*
- Pasanen, K. & Taskinen, H. (2008a). *Selvitys Kihausfolkin asiakasprofileista ja alueellisesta vaikuttavuudesta. East side story – puhtia itäsuomalaiseen tapahtumamatkailuun hankkeen tutkimusraportti. Savonlinna: Joensuun yliopisto, matkailualan opetus- ja tutkimuslaitos.*
- Pasanen, K. & Taskinen, H. (2008b). *Selvitys Mikkelin musiikkijuhlien asiakasprofileista ja alueellisesta vaikuttavuudesta. East side story – puhtia itäsuomalaiseen tapahtumamatkailuun hankkeen tutkimusraportti. Savonlinna: Joensuun yliopisto, matkailualan opetus- ja tutkimuslaitos.*
- Patterson, D. W. (ed.) (2002). *John Cage: Music, philosophy, and intention (1933–1950). London & New York: Routledge.*
- Pegg, S. & Patterson, I. (2010). Rethinking music festivals as a staged event: *Gaining insights from understanding visitor motivations and the experiences they seek. Journal of Convention & Event Tourism, 11*(2), 85–99.
- Pesonen, J. & Honkanen, A. (2014). Using cluster analysis to segment tourists: *response-style effects. Matkailututkimus, 10*(2), 7–22.
- Pessi, A. B. (2014). Myötätunto onnen lähteenä. Teoksessa *L. Uusitalo-Malmivaara (toim.), Positiivisen psykologian voima* (s. 179–199), Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Pettersson, R. & Getz, D. (2009). Event experiences in time and space: A study of visitors to the 2007 World Alpine Ski Championships in Åre, Sweden. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism, 9*(2–3), 308–326.
- Picard, D. & Robinson, M. (2006a). *Remaking Worlds: Festivals, Tourism and Change. Teoksessa Picard, D. & Robinson, M. (toim.), Festivals, Tourism and Social Change. Remaking Worlds* (s. 1–31). Clevedon: Channel View Publications.
- Picard, D. & Robinson, M. (toim.) (2006b). *Festivals, Tourism and Social Change. Remaking Worlds. Clevedon, Buffalo, Toronto: Channel View Publications.*
- Pine, R. (1981). Cultural Democracy. Teoksessa *The Development of Cultural Policies in Europe*, (s. 69–89). Helsinki: The Finnish National Commission for Unesco.
- Pine, B. J. & Gilmore, J. H. (1999) *The Experience Economy. Boston: Harvard Business School Press.*
- Poulsson, S. H. G. & Kale, S. H. (2001). The experience economy and commercial experiences, *Marketing Review, 4* (3), 267–277.
- Prahalad, C. K., & Ramaswamy, V. (2004). Co-creation experiences: The next practice in value creation. *Journal of interactive marketing, 18*(3), 5–14.
- Provinssin asiakastyytyväisyyskysely (2015). Julkaisematon lähde.
- Purhonen, S., Gronow, J., Heikkilä, R., Kahma, N., Rahkonen, K. & Toikka, A. (2014). *Suomalainen maku: Kulttuuripääoma, kulutus ja elämäntyylien sosiaalinen eriytyminen. Helsinki: Gaudeamus.*
- Quan, S. & Wang, N. (2004). Towards a structural model of the tourist experience: *an illustration from food experiences in tourism. Tourism Management, 25*(3), 297–305.
- Quinn, B. (2006). Problematising 'festival tourism': Arts festivals and sustainable development in Ireland. *Journal of Sustainable Tourism, 14*(3), 288–306.
- Quinn, B. (2010). Arts festivals, urban tourism and cultural policy. *Journal of Policy Research in Tourism, 2*(3), 264–279.
- Quinn, B. (2013). *Key concepts in event management. London: Sage.*
- Ragsdell, G., & Jepson, A. (2014). Knowledge sharing: *insights from Campaign for Real Ale (CAMRA) Festival volunteers. International Journal of Event and Festival Management, 5*(3), 279–296.

- Rahkonen, K. & Purhonen, S. (2004). Kulttuuripääoma ja hedonistinen kuluttaminen Suomessa: Empiirisesti orientoitunut jälkikirjoitus 1990-luvun kulttuurisosiologiaan. Teoksessa P. Jokivuori & P. Ruuskanen (toim.), *Arjen talous: Talous, tunteet ja yhteiskunta* (s. 157–183). Jyväskylä: SoPhi.
- Rantala, O. (2011). *Metsä matkailukäytössä. Etnografinen tutkimus luonnossa opastamisesta. Väitöskirja, Lapin yliopisto.*
- Rantanen, S. (2013a). Laulu- ja soittojuhlat suomalaisen kansakunnan rakentajina 1800-luvun lopulla. *Musiikki*, 3–4, 61–84.
- Rantanen, S. (2013b). *Laulun mahti ja sivistynyt kansalainen. Musiikki ja kansanvalistus Etelä-Pohjanmaalla 1860-luvulta suurlakkoon.* Studia Musica 52. Helsinki: Taideyliopiston Sibelius-Akatemia.
- Rantanen, S. (2014). Kirvun lauluseura ja eurooppalainen laulujuhla-aate. *Etnomusikologian vuosikirja* 26, 68–101.
- Rantanen, S. (2016). Laulu- ja soittojuhlat työväen aatteellisessa sivistystoiminnassa 1910-luvun vaihteessa. Teoksessa S. Saaritsa & S. Selin (toim.), *Työväki ja sivistys. Väki voimakas. Tampere: Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura. (Tulossa.)*
- Rautiainen-Keskustalo, T. (2014). Taide palveluna ja taide arvonluoja – Musiikin arvosta ja lisäarvosta kilpailukapitalismissa. Teoksessa M. Lehtonen, K. Valaskivi & H. Kuusela (toim.), *Tehtävä kulttuurille. Talouden ja kulttuurin muuttuvat suhteet* (s. 71–94). Tampere: Vastapaino.
- Rentzhog, S. (2007). *Friluftsmuseerna. En skandinavisk idé erövrar världen. Stockholm: Carlsons.*
- Richards, G. (2015) Festivals in the Networks Society. Teoksessa Newbold, C., Maughan, C., Jordan, J. & Bianchini, F. (toim.), *Focus on Festivals. Contemporary European Case Studies and Perspectives* (s. 245–254). Oxford: Goodfellow Publishers.
- Richards, G. & Palmer, J. (2010). *Eventful Cities: cultural management and urban regeneration.* London: Routledge.
- Richards, G. & Wilson, J. (2004). The impact of cultural events on city image: Rotterdam, cultural capital of Europe 2001. *Urban Studies*, 41(10), 1931–1951.
- Rihova, I. (2013). *Customer-to-customer co-creation of value in the context of festivals.* Väitöskirja, Bournemouth University.
- Riikonen, T. & Virtanen, M. (toim.) (2014). *The Embodiment of Authority. Interdisziplinäre Studien zur Musik.* Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Rivera, M. A., Hara, T. & Kock, G. (2008). Economic impact of cultural events. The case of the Zora! Festival. *Journal of Heritage Tourism*, 3, 121–137.
- Robbins, L. (1963). Art and the State. Teoksessa L. Robbins (toim.), *Politics and economics: Papers in political economy.* New York: St Martin's press.
- Robertson, M. & Brown, S. (2015). Leadership and visionary futures. Teoksessa I. Yeoman, M. Robertson, U. McMahon-Beattie, E. Backer, & K.A. Smith (toim.), *The Future of Events and Festivals* (s. 219–235). London: Routledge.
- Robinson, R. (2015). No Spectators! The Art of Participation, from Burning Man to boutique festivals in Britain. Teoksessa G. McKay (toim.), *The Pop Festival: history, music, media, culture* (s. 165–181). London: Bloomsbury.
- Ronström, O. (2007). *Kulturarvspolitik. Visby. Från sliten småstad till medeltidsikon. Stockholm: Carlsons.*
- Ross, A. (2007). *The Rest is Noise. Listening to the Twentieth Century.* New York: Farrar, Strauss & Groux.
- Räsänen, M. (2000). *Sillanrakentajat. Kokemuksellinen taiteen ymmärtäminen.* Helsinki: Taideteollinen korkeakoulu, Taideteollisen korkeakoulun julkaisusarja A, 28.
- Rönkä, K. & Orava, J. (2007). *Kehitysalustoilla neloskierteeseen. Käyttäjälähtöiset living lab- ja testbed –innovaatioympäristöt. Tulevaisuuden kehitysalustat -hankkeen loppuraportti.*
- Saarela, M. (2013). Ainoastaan sydämellään näkee hyvin. Teoksessa Kirja Mustasta ja Valkoisesta (s. 8–11). Imatra: Mustan ja Valkoisen Teatteri-yhdistys ry.
- Saayman, M., Kruger, M. & Erasmus, J. (2012). Lessons in managing the visitor experience at the Klein Karoo National Arts Festival. *The Journal of Applied Business Research*, 28(1), 81–92.
- Sajaniemi, N. & Mäkelä, J. (2014). Ihminen voi hyvin joukossa. Teoksessa L. Uusitalo-Malmivaara (toim.), *Positiivisen psykologian voima* (s. 136–159). Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Salmi, H. (2005). *Wagner and Wagnerism in Nineteenth-Century Sweden, Finland, and the Baltic Provinces: Reception, Enthusiasm, Cult.* Rochester: University of Rochester Press.

- Sassatelli, M. (2015). Festivals, urbanity and the public sphere: reflections on European festivals. Teoksessa C. Newbold, C. Maughan, J. Jordan & F. Bianchini (toim.), *Focus on Festivals: contemporary European case studies and perspectives* (s. 28–39). Oxford: UK: Goodfellow Publishers.
- Seaman, B. A. (1987). Arts impact studies: a fashionable excess. Teoksessa A. J. Radich (toim.), *The Economic Impact of the Arts: A Sourcebook* (s. 266–285). Denver, Colorado: National Conference of State Legislatures.
- Seurasäätiön arkisto. *Juhannusvalkeiden käsiöohjelmat* 1974 ja 2015, toimintakertomus vuodelta 1974.
- Sherry Jr, J. F. (2008). The ethnographer's apprentice: trying consumer culture from the outside in. *Journal of Business Ethics*, 80(1), 85–95.
- Silvanto, S. (2007). Tervetuloa kaupunkifestivaaleille! *Uraanin festivaalikulttuurin nousu*. Teoksessa S. Silvanto (toim.), *Festivaalien Helsinki: Uraanin festivaalikulttuurin kehitys, tekijät ja kokijat* (s. 8–15). Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus/Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus.
- Silvanto, S. (2008) La participation des habitants aux festivals: le cas d'Helsinki. Teoksessa A. Autissier (toim.), *L'Europe des festivals. De Zagreb à Edimbourg, points de vue croisés.. Toulouse/Paris: Editions de l'attribut/Culture Europe International*.
- Silvanto, S. (2015) How to Flow? Teoksessa C. Newbold, C. Maughan, J. Jordan, & F. Bianchini (toim.), *Focus on Festivals; contemporary European case studies and perspectives* (s. 88–97). Oxford: Goodfellow Publishers.
- Silvanto, S. & Oinaala, A. (2007). Sibeliuksen viikolta Helsingin juhla viikolle – helsinkiläistä festivaalihistoriaa kuudelta vuosikymmeneltä. Teoksessa S. Silvanto (toim.), *Festivaalien Helsinki: Uraanin festivaalikulttuurin kehitys, tekijät ja kokijat* (s. 28–43). Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus ja Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus.
- Sirén, V. (2009). Johan Tallgren uudisti Musica novan. *New York on "likainen teema" ja sulatusuuni*. Helsingin Sanomat. 6.2.2009.
- Small, K., Edwards, D., & Sheridan, L. (2005). A flexible framework for evaluating the socio cultural impacts of a (small) festival. *International Journal of Event Management Research*, 1(1), 66–76.
- Smeds, K. & Mäkinen, T. (1984). *Kaiu, kaiu lauluni. Laulu- ja soittojuhlien historia*. Helsinki: Otava.
- Smeds, K. (1987). Joukkotapahtumat ja Suomi-identiteetti. Teoksessa R. Alapuro, I. Liikanen, H. Stenius & K. Smeds (toim.), *Kansa liikkeessä* (s. 91–107). Helsinki: Kirjayhtymä Oy.
- Smith, K. A., Baum, T., Holmes, K., & Lockstone-Binney, L. (2014). Introduction to event volunteering. Teoksessa K. A. Smith, L. Lockstone-Binney, K. Holmes & T. Baum (toim.), *Event volunteering. International perspectives on the event volunteering experience* (s. 1–15). Oxon: Routledge.
- Smith, W.G. (2008). Does gender influence online survey participation?: A record-linkage analysis of university faculty online survey response behavior. *Research Report: San Jose State University*.
- Snowball, J. D. (2004). Interpreting economic impact study results: Spending patterns, visitor numbers and festival aims. *South African Journal of Economics*, 72, 1076–1084.
- Snowball, J. D. (2008). *Measuring the value of culture. Methods and examples in cultural economics*. Berlin: Springer-Verlag.
- Snowball, J.D. (2016). Valuing Arts Festivals: a case study of the South African National Arts Festival. Teoksessa C. Newbold, & J. Jordan (toim.), *Focus on World Festivals; contemporary case studies and perspectives* (s. 164–175). Oxford: Goodfellow Publishers.
- Snowball, J. D. & Willis, K. G. (2006). Estimating the marginal utility of different sections of an arts festival: the case of visitors to South African National Arts Festival. *Leisure Studies*, 25, 43–56.
- Soja, E. W. (1996). *Thirdspace: Journeys to Los Angeles and other real-and-imagined places*. London: Wiley.
- Sorjonen, O. (2011). *Ilosaarirock – 40 vuotta tarinoita*. Joensuu: Joensuun Popmuusikot ry.
- Sotarauta, M., Linnamaa R. & Suvinen N. (2003). *Tulkitseva kehittäminen ja luovat kaupungit. Verkostot ja johtajuus Tampereen kehittämisessä*. Tampere: Tampereen yliopisto, Alueellisen kehittämisen tutkimusyksikkö, Sente-julkaisu 16.
- Stebbins, R. (2004). Introduction. Teoksessa R. Stebbins & M. Graham (toim.), *Volunteering as Leisure/Leisure as Volunteering. An International Assessment*. Oxfordshire: CABI.

- Storhammar, E. & Tohmo, T. (2010). The nexus between culture and economics – culture as a contributory factor in the competitiveness of regions. Teoksessa M. Mälkki & K. Schmidt-Thome (toim.), *Integrating aims – built heritage in social and economic development*. Helsinki: Aalto University, School of Science and Technology, Centre for urban and regional studies publications, B 98.
- Sundbo, J. & Hagedorn-Rasmussen, P. (2008). The back-staging of experience production. Teoksessa J. Sundbo & P. Darmer (toim.), *Creating Experiences in the Experience Economy* (s. 83–110). Cheltenham: Edward Elgar.
- Suomen Sosiaalidemokraatti (1954).
- Szabó, J. Z. (2015). Festivals, Conformity and Socialisation. Teoksessa C. Newbold, C. Maughan, J. Jordan & F. Bianchini (toim.), *Focus on Festivals. Contemporary European case studies and perspectives*. (s. 40–52). Oxford: Goodfellow Publishers.
- Takalo, J. (2014). Wallis ja Futuna – Kulttuuriperintö kulttuurisena työnä. Teoksessa T. Steel, A. Turunen, S. Lillbro ända-Annala & M. Santikko (toim.) *Muuttuva kulttuuriperintö. Det föränderliga kulturarvet*. Helsinki: Ethnos, Ethnos-toimite 16.
- Taruskin, R. (2010). *Music in the Late Twentieth Century*. Oxford: Oxford University Press.
- TEM (2015). *Innovaatioalustat 2015. Policy brief*. Helsinki: Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja, TEM raportteja 45.
- Terho, H. (1998). *DBTL 10 – Festivaali kuin unelma*. Down By The Laituri – kaupunkifestivaalin kymmenvuotis-juhlakirja. Vammala: Pro Laituri ry.
- Terho, H. (2004). Katujen kulkijat ja näyttämöt kaupunkifestivaalissa. I R. Laitinen (toim.), *Tilan kokemisen kulttuurihistoriaa* (s. 77–93). Turku: Turun yliopisto, Kulttuurihistoria 4.
- Thompson, E.C., Berger, M. C. & Allen, S. N. (1998). *Arts and the Kentucky economy*. Center for Business and Economics Research, Gatton college of business and economics, University of Kentucky.
- Throsby, C. D. & O'Shea, M. (1980). *The regional economic impact of the Mildura arts centre*. Macquarie university, School of economic and financial studies: research paper no. 210.
- Tiensuu, J. (1981). Prologo. Ohjelmakirjassa *Helsinki Biennale, 81* (s.1–2). Helsinki.
- Tiensuu, J. (1983). Miksi ihmeessä? Ohjelmakirjassa *Uuden musiikin kesäakatemia*. Kiuruvesi: Kiuruveden kirjapaino.
- Tiikkaja, S. (2014). Vieras toi komprovisaation Viita-saarelle. *Intialais-saksalainen Sandeep Bhagwati kasvattaa teoksiaan tutkimustyönsä ohella*. Helsingin Sanomat. 3.7.2014.
- Timonen, L. (2006). *Aki Kaurismäen elokuvat*. Helsinki: Otava.
- Tohmo, T. (2002). *Kulttuuri ja aluetalous - vaikutukset ja käyttäjien kokemaa hyötyä*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, taloustieteiden tiedekunta, julkaisuja n:o 131.
- Torvinen, J. (2012). Johdatus ekomusikologiaan: musiikin tutkimuksen vastuu ympäristökriisien aikakaudella. *Etnomusikologian vuosikirja* 24: 8–34.
- Tufts, S. & Milne, S. (1999). Museums - A supply-side perspective. *Annals of Tourism Research*, 26, 613–631.
- Tuomi-Nikula, O., Haanpää, R. & Kivilaakso, A. (2013). *Kulttuuriperintökysymysten jäljillä*. Teoksessa O. Tuomi-Nikula, R. Haanpää & A. Kivilaakso (toim.), *Mitä on kulttuuriperintö?* Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Tietolipas 243.
- Turner, V. (1969). Liminality and communitas. *The ritual process: Structure and anti-structure*. Chicago: Aldine Publishing.
- Tuulari, J. (toim.) (2000). *Provinssirock – Ihmisten juhla: historiallinen kooste Provinssirockista ja sen tekijöistä 1979–2000*. Seinäjoki: Rytmi-Instituutti.
- Tuukkanen, J., Tervo, L., Jaakkola, M. & Whelan, G. (toim.) (2011). *ANTIVERSARY – Vuosikymmen välähdys ja antidootteja nykyaikasta ANTI - Contemporary Art Festivalilla*. Helsinki: ANTI - Contemporary Art Festival yhdistys ry & Maahenki Oy.
- Tuukkanen, J. (2013). ”Vedet seisautuu, liikenteet pysähtyy”: kokemuksia uuden julkisen taiteen kohtaamisesta ANTI - Contemporary Art Festivalilla. Pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto, taiteiden ja kulttuurin tutkimuksen laitos.
- Tyrrell, T. J. & Johnston, R. J. (2001). A theoretical framework for assessing direct economic impacts of tourist events: Distinguishing origins, destinations, and causes of expenditures. *Journal of Travel Research*, 40, 94–101.

- Tyrrell, T. J. & Johnston, R. J. (2006). The economic impacts of tourism: A special issue. *Journal of Travel Research*, 45, 3–7.
- Uimonen, L. (2010). *TAIDETTA SUUNNITTELUUN - Taidehankkeet ja taidetoiveet suomalaisessa kaupunkisuunnittelussa*. Helsinki: Aalto-yliopisto, Taideteollinen korkeakoulu.
- Unamuno, M. de (2008). *Traaginen elämäntunto*. Tampere: Niin & Näin. [Alkuteos *Del sentimiento trágico de la vida en los hombres y en los pueblos* 1912.]
- Unesco (2009). *Festival statistics. Key concepts and current practices. Framework for cultural statistics handbook* NO. 3. UNESCO Institute for Statistics.
- Valentine, G. (1999). Imagined Geographers: Geographical Knowledges of Self and Other in Everyday Life. Teoksessa D. Massey, J. Allen & P. Sarre (toim.), *Human Geography Today* (s. 47–61). Oxford: Blackwell Publisher Ltd.
- Valtonen, A. & Haanpää, M. (2013). Volunteers as co-creators of cultural events: the case of *Midnight Sun Film Festival in Sodankylä, Lapland*. Teoksessa M. Solomon, G. Bamossy, S. Askegaard & M. K. Hogg (toim.), *Consumer behaviour. A European perspective* (s. 637–638). Harlow: Pearson.
- Valkokari, K., Hyötyläinen, R., Kulmala, H., Malinen, P., Möller, K., & Vesalainen, J. (2009). *Verkostot liiketoiminnan kehittämisessä*. Porvoo: WS Bookwell Oy.
- Van Elderen, P. Louis (1997). *Suddenly One Summer. A Sociological Portrait of the Joensuu Festival*. Joensuu: Joensuu University Press.
- Van Limburg, B. (2008). Innovation in pop festivals by cocreation. *Event Management*, 12(2), 105–117.
- Van Niekerk, M. & Coetzee, W.J.L. (2011). Utilizing the VICE model for the sustainable development of the Innibos arts festival. *Journal of Hospitality Marketing & Management*, 20(3–4), 347–365.
- Van Winkle, C.M. & Woosnam, K.M. (2014). Sense of community and perceptions of festival social impacts. *International Journal of Event and Festival Management*, 5(1), 22–38.
- Varbanova, L. (2013). *Strategic Management in the Arts*. New York: Routledge.
- Vargo, S. L., & Lusch, R. F. (2004). Evolving to a new dominant logic for marketing. *Journal of marketing*, 68(1), 1–17.
- Vartti Etelä-Karjala (2016). *Kamran Shahmardanille pääpalkinto nukketeatterifestivaalilla*.
- Vaughan, D. R. & Booth, P. (1989). The economic importance of tourism and the arts in Merseyside. *Journal of Cultural Economics*, 132, 21–34.
- Vehkaperä, M. (2003). *Public-private partnership ja festivaalit alueellisen kehittämisen välineenä: esimerkkinä suomalaiset klassisen ja kansanmusiikin festivaalit*. Pro gradu –tutkielma, Lapin yliopisto, hallintotiede, matkailun koulutusohjelma.
- Vehkaperä, U., Pirilä, K. & Roivas, M. (2013). *Innostu ja innovoi. Käsikirja innovaatioprojektointiin*. Helsinki: Metropolia ammattikorkeakoulun julkaisusarja, Oiva-oppimateriaalit 1.
- Vignolo, P. (2016). A Holy Week Carnival? The Iberoamerican Theater Festival of Bogotá. Teoksessa C. Newbold, & J. Jordan (toim.), *Focus on World Festivals; contemporary case studies and perspectives* (s. 255–270). Oxford: UK: Goodfellow Publishers.
- Virtanen, M. (2016). Kamarimusiikki, vuorovaikutus ja yhteisöllisyys vuoden 2015 Meidän Festivaalilla. *Musiikki*, 46(1–2). (Tulossa.)
- Välimäki, S. (2015). *Muutoksen musiikki. Pervoja ja ekologia utopioita audiovisuaalisessa kulttuurissa*. Tampere: Tampere University Press.
- Välimäki, S. (2016). Musiikkifestivaali yhteiskunnallisena keskusteluna: Tapaustutkimus vuoden 2015 Meidän Festivaalista. *Musiikki*, 46(1–2). (Tulossa.)
- Värtö, P. (2016). Taiteellinen taso täytti katsomot teatterifestivaalilla. *Uutisvuoksi* 14.6.2016.
- Weber, W. (1975). *Music and the Middle Class. The Social Structure of Concert Life in London, Paris and Vienna*. London: Croom Helm.
- Wenger, E. (2000). Communities of practice and social learning systems. *Organization*, 7(2), 225–246.
- White, T.R., Hede, A-M. & Rentschler, R. (2009). Lessons from arts experiences for service-dominant logic. *Marketing Intelligence & Planning*, 27(6), 775–788.
- Winkelhorn, K. (2015) The Enchanted City: Holstebro Festive Week – an experimental and social cultural space. Teoksessa C. Newbold, Maughan, C., Jordan, J. & Bianchini, F. (toim.), *Focus on Festivals; contemporary European case studies and perspectives* (s. 168–179). Oxford: Goodfellow Publishers.

Wolfe, D.A. (2000). *Social capital and cluster development in learning regions. Paper Presented to the VII World Congress of the International Political Science Association, Québec City.*

Zetterberg, S. (1974). Suomi ja Viron ensimmäiset yleiset laulujuhlat. *Historiallinen Aikakauskirja* 4, 281–297.

Zetterberg, S. (2007). *Viron historia. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.*

Zetterberg, S. (2015). *Suomen sillan kulkijoita. Yhteyksiä yli Suomenlahden 1800-luvulla. Helsinki: Siltala.*

Yli-Jokipii, P. (1999). Paikallisyhteisöjen muutos Suomessa kesäisten tanssilavojen kuvastamana. Teoksessa M. Löytönen & L. Kolbe (toim.), *Suomi: Maa, kansa, kulttuurit* (s. 235–253). Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

YTR (2010). *Luovien vastakohtaisuuksien maaseutu. Maaseudun kulttuuriohjelma 2010–2014. Helsinki: Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän julkaisuja* 3.

Österman, N. (2011). *Härmägeddön – vuoteni suomirockissa. Helsinki: Like.*

Äänekosken kaupunkisanomat 13,5,2016

SUULLISET LÄHTEET JA SÄHKÖPOSTIVIESTIT

Amberla, K. (2015). Kulttuuritapahtumien Suomi. Esitelmä Helsingin yliopisto 20.11.2015.

Amberla, Kai, suullinen tiedonanto, 3.10.2016.

Davies, Trevor, haastattelu, 29.8.2015.

Djupsjöbacka, Tomas, sähköpostihaastattelu, 2.10.2015.

Hakkola, Salla, sähköpostihaastattelu, 19.10.2015.

Heikkinen, Mirjami, sähköpostihaastattelu, 21.10.2015.

Häikiö, Sami, puhelinhaastattelu, 16.9.2015.

Härtsiä, Ville, puhelinhaastattelu, 24.2.2016.

Järvinen, Jukka, haastattelu, 11.4.2016.

Kallio, Suvi, haastattelu, 3.5.2016.

Kallio, Tuomas, haastattelu, 3.5.2016.

Korhonen, Risto, haastattelu, 9.2.2016.

Kuusisto, Pekka, sähköpostihaastattelu, 2.11.2015.

Kuusrainen, Yrjö, haastattelu, 18.2.2016.

Mulari, Pirjetta, haastattelu, 29.6.2016.

Mäkinen, Matti, puhelinhaastattelu, 16.2.2016.

Olkkonen, Satu, haastattelu, 22.3.2016.

Peltomäki, Hanna-Mari, haastattelu, 3.8.2016.

Råman, Johanna, sähköpostiviesti, 16.12.2015.

Shahmardan, Kamran & Lätt, Katri, sähköpostihaastattelu, 13.3.2016.

Suhonen, Jaana & Hämäläinen, Anne, haastattelu, 8.2.2016.

Särkinen, Ulla, sähköpostihaastattelu, 14.3.2016.

Toppila, Paula, haastattelu, 5.4.2016.

Wallenius, Kari, puhelinhaastattelu, 23.2.2016.

SÄHKÖISET LÄHTEET

- Aamulehti (2013). Haettu 25.4.2016 osoitteesta <http://www.aamulehti.fi/juttuarkisto/?cid=1194813123619>.
- Ala-Nikkola, E. (2015). *Kulttuuritaloista kaupunkiaktivismiin. Kunnallinen kulttuurituottajuus osallisuuden portailla. Julkaisematon kulttuurituotannon master-työ*. Haettu 17.10.2016 osoitteesta <https://www.theseus.fi/handle/10024/103103>.
- Aluesarjat (2016). Helsingin seudun aluesarjat. Haettu 18.10.2016 osoitteesta <http://www.aluesarjat.fi/>.
- Analysis of the Economic Benefit to the City of Austin From South by Southwest 2015* (2015) Haettu 24.10.2016 osoitteesta http://www.sxsw.com/sites/default/files/attachments/2015_sxsw_economic_impact_analysis.pdf?_ga=1.71617488.236452134.1442556414.
- Antifestival (2016). Haettu 17.10.2016 osoitteesta <http://www.antifestival.com/2016/fin/>
- Bacon, J. (2009). *The Art of Community*. Haettu 9.10.2016 osoitteesta <http://www.artofcommunityonline.org>.
- Blomberg, J. (2014). *Yhteisömanagerointi ja uusi kaupunkikulttuuri. Case-esimerkkinä Siivouspäivä. Metropolia Ammattikorkeakoulu, Vyyhti-hanke*. Haettu 17.10.2016 osoitteesta http://vyyhti.metropolia.fi/wp-content/uploads/2014/02/Jaakko_Blomberg_-_Yhteisömanagerointi_ja_uusi_kaupunkikulttuuri_2014.pdf
- Bonet, L. (2014). *Why, What and How: The Barcelona festival experience and strategies in the European context*. JOHDE Final Seminar – The strategic management and best practices in event cities. Esitys 5.2.2014, Helsinki. <http://www.siba.fi/documents/87219/0/Bonet-Barcelona+Festival/2612422d-533f-4b97-848d-0dc4d-93b978c>.
- Brand New Helsinki (2016). Haettu 18.10.2016 osoitteesta <http://www.brandnewhelsinki.fi/2020/>.
- British Federation of Festivals. Haettu 8.2.2016 osoitteesta <http://www.federationof Festivals.org.uk/>.
- Creative SpIN (2012). *Creative SpIN – Creative Spillovers for Innovation*. Haettu 18.3.2016 osoitteesta <http://www.keanet.eu/docs/creativespin/baselinstudy/anal.pdf>.
- Council of Europe/ERICarts (2016) *Compendium of Cultural Policies and Trends in Europe*. Haettu 25.10.2016 osoitteesta <http://www.culturalpolicies.net/web/index.php>.
- Crossick, G. & Kaszynska, P. (2016). *Understanding the value of arts & culture | The AHRC Cultural Value Project. Wiltshire: Arts and Humanities Research Council*. Haettu 2.11. 2016 osoitteesta <http://www.ahrc.ac.uk/research/fundedthemesandprogrammes/culturalvalue-project/>.
- Davidson, R. & Poor, N. (2015). *The barriers facing artists' use of crowdfunding platforms: Personality, emotional labor, and going to the well one too many times*. *New Media & Society*, 17(2). Sage Publishing. Haettu 17.10.2016 osoitteesta <http://nms.sagepub.com/content/17/2/289>.
- Digital Culture (2015). *How arts and cultural organisations in England use technology*. Haettu 13.7.2016 osoitteesta <http://artsdigitalrmd.org.uk/wp-content/uploads/2015/12/Digital-Culture-2015-Final.pdf>.
- ESRI (2005): *White Papers for ArcGIS Network Analyst*, Esri Inc. Haettu 31.10.2016 <http://www.esri.com/software/arcgis/extensions/networkanalyst/brochures-whitepapers>.
- Finland Festivals (2014). *Festivaalien taloudellisia tunnuslukuja – Finland Festivalsin jäsenfestivaalien taloustietoja vuodelta 2014*. Haettu 31.10.2016 osoitteesta <http://www.festivals.fi/wp-content/uploads/2016/04/Festivaalien-taloudellisia-avainlukuja-2014.pdf>
- Finland Festivals käyntitilastot (2014). Haettu 31.10.2016 osoitteesta <http://www.festivals.fi/wp-content/uploads/2015/01/FF-k%C3%A4yntitilasto-20141.pdf>.
- Finland Festivals käyntitilastot (2015). Haettu 17.10.2016 osoitteesta <http://www.festivals.fi/wp-content/uploads/2016/01/FF-k%C3%A4yntitilasto-2015-1.pdf>.
- Finland Festivals (2016a). *Vuoden 2015 käyntitilastot: Festivaalit myivät reilusti yli 800 000 pääsylippua*. Haettu 11.4.2016 osoitteesta <http://www.festivals.fi/vuoden-2015-kaeyntitilastot-festivaalit-myyvaet-yli-800-000-paeaesylippua/#.VrWNglRLRiHQ>.
- Finland Festivals (2016b). *Finland Festivalsin tilastot vuosittaisista käyntimääristä sekä talouden avainluvuista*. Haettu 11.4.2016 osoitteesta <http://www.festivals.fi/tilastot/VwFYHqlvHI>.
- Florida, R. (2016). *How Music Festivals Shape Cities. A conversation with Jonathan R. Wynn on his new book, Music/City*. Haettu 13.6.2016 osoitteesta <http://www.citylab.com/design/2016/02/music-festivals-cities-sxsw/459654/>.

- Flow Festival (2016). Haettu 9.10.2016 osoitteesta <http://www.flowfestival.com/>
- Gann, K. (2010). No Such Thing as Silence. John Cage's 4'33". Haettu 1.8.2016 osoitteesta <http://site.ebrary.com/lib/siba/reader.action?docID=10687906>.
- Gibson, R. (2015). *How Social Media is Enhancing the Festival experience*. Haettu 8.7.2016 osoitteesta <http://www.postano.com/blog/how-social-media-is-enhancing-the-festival-experience>.
- GDIF. (2015). *Global streets 2015 pilot project: Engaging audiences through international outdoor arts*. Haettu 31.10.2016 osoitteesta <https://vimeo.com/145505484>.
- Glastonbury Festival of Contemporary Performing Arts (2016). Haettu 29.7.2016 osoitteesta <http://www.glastonburyfestivals.co.uk/>.
- Halford, S. (2004). Towards a sociology of organizational space. *Sociological Research Online*, 9(1). Haettu 2.4.2016 osoitteesta <http://www.socresonline.org.uk/9/1/halford.html>.
- Halonen, K. (2010). *Kulttuuri kokoa. Kulttuuritapahtumien muuttuvat verkostot. Tuottaja2020-osaraportti 1*. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu. Kulttuuri ja luova ala. Haettu 14.3.2016 osoitteesta http://tuottaja2020.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/Kokoa/1_Kulttuuri_kokoa_Halonen_WEB.pdf
- Halonen, K. (2014). Tapahtumajohtajasta yhteisömanageriksi. Teoksessa M. Luonila (toim.), *Tapahtumakaupungin hyvät käytännöt - keskustelua suomalaisista tapahtuma- ja festivaalikaupungeista* (s. 51–55). Helsinki: Taideyliopiston Sibelius-Akatemia, Sibelius-Akatemian selvityksiä ja raportteja 16. Haettu 21.10.2016 osoitteesta <http://www.siba.fi/documents/87219/841761/Tapahtumakaupungin+hyvat+kaytannot/42e0d191-a277-498f-b498-07a6e-3c72816?version=1.0>.
- Helsingin juhlaviikot (2016). Haettu 18.10.2016 osoitteesta <http://www.helsinginjuhlaviikot.fi/info/>.
- Helsingin strategiaohjelma (2013-2016). Haettu 19.10.2016 osoitteesta http://www.bel.fi/static/kanslia/Julkaisut/Strategiaohjelma_2013-2016_Kh_250313.pdf
- Holden, J. (2015). *The Ecology of Culture. A Report commissioned by the Arts and Humanities Research Council's Cultural Value Project*. Wiltshire: Arts and Humanities Research Council. Haettu 2.11.2016 osoitteesta <http://www.abrc.ac.uk/documents/project-reports-and-reviews/the-ecology-of-culture/>.
- Imatralainen (2013). *Imatran teatterifestarista tuli menestys: 15 000 katsojaa!* Haettu 24.3.2016 osoitteesta <http://www.imatralainen.fi/artikkeli/295819-imatran-teatteri-festarista-tuli-menestys-15-000-katsojaa>.
- Iso-Aho, J. (2014). *Tapahumamaakunta-hankkeen loppuraportti*. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu. Haettu 24.3.2016 osoitteesta http://www.ekarjala.fi/liitto/wp-content/uploads/2013/10/2012_006-Tapahumamaakunta.pdf.
- Joensuu, M. (2014). *Joukkoistaminen ja verkon parvet nuorisotyön välineinä. Hypecon-toiminta ja Impulssi-toimintamalli*. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu. Haettu 17.10.2016 osoitteesta https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/77150/Joensuu_Mika.pdf?sequence=1.
- Jaäskeläinen, A. (2011). *UrbanApa. Matkalla itsenäiseksi taiteilijaksi. Opi näytettyä, Teatterikorkeakoulu*. Haettu 10.10.2016 osoitteesta https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/29512/Jaaskelainen_Anniina.pdf?sequence=1.
- Kaartinen, S. & Linnapuomi, A. (2014). *Tapahumia kaikille! Opas saavutettavan kulttuurifestivaalin järjestämiseen*. Helsinki: Kulttuuria kaikille -palvelu/Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry & Finland Festivals ry, *Kulttuuria kaikille* -palvelun julkaisuja 2/2014. Haettu 31.10.2016 osoitteesta http://www.kulttuuriaikaille.fi/saavutettavuus/tietopaketti_ja_opaat_festivaalit.
- Karttunen, S. (2012). Uudenlaisilla menetelmillä uutta tietoa kulttuurin saavutettavuudesta. *Hyvinvointikatsaus*, 2/2012, 48–54.
- Kilpeläinen, P., Kostiaainen, E. & Laakso, S. (2012). *Kaupungissa tapahtuu. Tapahtumaklusteri ja tapahtumien vaikutukset Helsingissä*. Helsinki: Kaupunkitutkimus TA Oy. Haettu 1.4.2016 osoitteesta http://www.visit-helsinki.fi/sites/default/files/tales/tapahtumien_vai_kuttavuus.pdf.
- Kinnunen, M. & Luonila, M. (2015). Festivaalibarometri 2014: Kävijöiden segmentointi. Teoksessa M. Luonila & J. Koivisto (toim.), *Rock, ra(u)ha ja rakkaus – Festivaalibarometri 2014 ja katsaus tapahtumien muuttuvaan toimintaympäristöön, JOHDE II – Tapahtumat-uotannon muutosjohtaminen -hankkeen loppujulkaisu*, 7–24. Turun yliopiston kauppakorkeakoulun Porin yksikön julkaisu, sarja A50:2015. Haettu 31.10.2016 osoitteesta http://www.uniarts.fi/sites/default/files/Rock%20Ra%28u%29ha%20ja%20Rakkaus_1.pdf.

- Kirjahyrrä (2015). Haettu 17.10.2016 osoitteesta <http://www.kirjahyrra.fi/>.
- Kirjakekkerit (2015). Haettu 17.10.2016 osoitteesta <http://kirjakekkerit.blogspot.fi/>.
- Kirjan vuosi (2015). Haettu 29.3.2016 osoitteesta <http://www.kirjanvuosi.fi/info>.
- Koskelo, A. (2014). Helsingin ravintolakulttuurin uusi kukoistus. Kvartti, 2014:1. Haettu 7.11.2016 osoitteesta <http://www.kvartti.fi/artikkelit/helsingin-ravin-to-lakulttuurin-uusi-kukoistus>.
- Krekola, J. (2009) Helsingin nuorisofestivaali kylmän sodan maailmankartalla. Idäntutkimus 2009 (4), 28–38. Haettu 2.11.2016 osoitteesta http://www.helsinki.fi/idantutkimus/arkisto/2009_4/it_4_2009_krekola.pdf.
- Kuhmon Kamarimusiikki (2016). Haettu 24.3.2016 osoitteesta <http://www.kuhmofestival.fi/musiikkikurssit>.
- Kulttuuria kaikille (2011). Kulttuurifestivaalien ja -tapahtumien saavutettavuus. Keväällä 2011 toteutetun kyselyn tulokset. Haettu 31.10.2016 osoitteesta <http://www.cultureforall.info/doc/tutkimuksetjaRaportit/KulttuurifestivaalienjajatahtumienSaavutettavuus.pdf>.
- Kunz, M. (2014). *The Tech Connection to the Rising Popularity of Music Festival*. Haettu 8.7.2016 osoitteesta <http://www.psfk.com/2014/09/the-tech-connection-to-the-rising-popularity-of-music-festivals.html>.
- Kuopio Tanssii ja Soi (2016). Haettu 24.3.2016 osoitteesta <http://www.kuopiodancefestival.fi/kurssit>.
- KUVE-hankkeen esiselvitys (2014). Oulun kulttuuritapahtumayhdistys ry. Haettu 1.4.2016 osoitteesta <http://www.scribd.com/doc/241554993/Oulun-juhlaviikot-KUVE-esiselvitys>.
- Kähkönen, K. (2013). Suomalaisten teattereiden suhde vammaisiin yleisöihin 2000-luvulla. Julkaisematon pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto, Humanistinen tiedekunta, teatteritiede.
- Lahtinen, J. & Juntumaa, J. (s.a.). *Kirjaston vaikuttavuuden ulottuvuuksia lainausdatan ja kyselytutkimusten valossa – HelMet-kirjastot*. Haettu 31.10.2016 osoitteesta <http://vaikuttavuus.kirjasto.fi/lainausdata.htm> WA9mKc57E.
- Liikennevirasto (2014): *Digiroad: tietolajien kuvaus v. 3.7*, Liikennevirasto. Haettu 31.10.2016 <http://www.digiroad.fi/dokumentit/FI/dokumentit/>.
- Link Humans (2016) *How Glastonbury Festival Uses Social Media*. Haettu 5.7.2016 osoitteesta <http://linkhumans.com/case-study/glastonbury-festival>.
- Literat, I. (2012). The Work of Art in the Age of Mediated Participation: Crowdsourced Art and Collective Creativity. *International Journal of Communication*, 6. Haettu 17.10.2016 osoitteesta <http://ijoc.org/index.php/ijoc/article/viewFile/1531/835>.
- Lukuviikko (2015). Haettu 17.10.2016 osoitteesta <http://www.lukukeskus.fi/lukuviikko/>.
- Marin, R. (2009). Uhkaako lama Lapin matkailua? *Tieto & Trendit*, (1). Haettu 11.4.2016 osoitteesta http://www.stat.fi/artikkelit/2009/art_2009-02-19_003.html.
- MF (2015). Meidän Festivaalin kotisivut. Haettu 15.8.2015 osoitteesta <http://www.ourfestival.fi>.
- Miettinen, H. & Pesonen, K. (2015). *Ulkoilmakonserttien vaikutukset – asukaskysely 2015*. Helsinki: Helsingin kaupunki. Haettu 20.5.2016 osoitteesta <http://www.hel.fi/static/ymk/meluselvitys/ulkoilmakonsertit-asukaskysely.pdf>.
- Mokter H. (2015). Crowdsourcing in business and management disciplines: an integrative literature review. *Journal of Global Entrepreneurship Research*, 5(21). Haettu 17.10.2016 osoitteesta <http://journal-jger.springeropen.com/articles/10.1186/s40497-015-0039-2>.
- Morgan, M. (2007). Festival spaces and the visitor experience. Teoksessa M. Casado-Diaz, S. Everett & J. Wilson (toim.), *Social and cultural change: Making space(s) for leisure and tourism* (s. 113-130). Eastbourne, UK: Leisure Studies Association. Haettu 31.10.2016 osoitteesta <http://eprints.bournemouth.ac.uk/4821/>.
- Moring, K. (2014). Mustan ja valkean festivaaliin mahtuu paljon sävyjä. *Teatteri & Tanssi*, 2014:3. Haettu 14.5.2016 osoitteesta <http://www.teatteritanssi.fi/6354-mustan-ja-valkean-festivaaliin-mahtuu-paljon-savyja/>.
- Neste Rally Finland (2016). Info. Haettu 19.4.2016 osoitteesta <http://www.nesterallyfinland.fi>.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö (2010). *Yleisten kirjastojen laatusuositus*. Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2010:20. Haettu 6.11.2016 osoitteesta <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2010/liitteet/OKM20.pdf?lang=fi>

- Opetus- ja kulttuuriministeriö (2011). *Kulttuuritapah-
tumien avustusjärjestelmän uudistaminen. Nykytilan ja
muutostarpeiden kartoitus. Helsinki: Opetus- ja kult-
tuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 24.*
Haettu 10.10.2016 osoitteesta [http://www.minedu.fi/
export/sites/default/OPM/Julkaisut/2011/liitteet/OK-
Mtr24.pdf?lang=fi](http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2011/liitteet/OK-Mtr24.pdf?lang=fi).
- Opetus- ja kulttuuriministeriö (2012). *Kulttuuria kartalla.
Valtion osarahoittamien kulttuuripalvelujen sijainti ja
kulttuurin kustannukset Suomen kunnissa. Helsinki:
Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012:32.*
Haettu 6.11.2016 osoitteesta [https://julkaisut.valtioneu-
vosto.fi/bitstream/handle/10024/75308/JulkaisunAlku.
pdf?sequence=3](https://julkaisut.valtioneu-
vosto.fi/bitstream/handle/10024/75308/JulkaisunAlku.
pdf?sequence=3).
- Opetus- ja kulttuuriministeriö (2013). *Ministeri Arhimäki
jakoi musiikin, näyttämötaiteen ja tanssitaiteen val-
tionpalkinnot. Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedote
19.11.2013.* Haettu 15.8.2015 osoitteesta [http://www.
minedu.fi/OPM/Tiedotteet/2013/11/musiikki_naytta-
mo_tanssi_valtionpalkinnot_2013.html?lang=fi](http://www.
minedu.fi/OPM/Tiedotteet/2013/11/musiikki_naytta-
mo_tanssi_valtionpalkinnot_2013.html?lang=fi).
- Opetus- ja kulttuuriministeriö (2014). *Taiteen ja kult-
tuurin saavutettavuus – Loppuraportti. Helsinki: Ope-
tus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2014:15.* Haettu
6.11.2016 osoitteesta [http://www.minedu.fi/export/
sites/default/OPM/Julkaisut/2014/liitteet/tr15.pd-
f?lang=fi](http://www.minedu.fi/export/
sites/default/OPM/Julkaisut/2014/liitteet/tr15.pd-
f?lang=fi).
- Opetusministeriö (2002). *Kulttuuria kaikille. Esitys
vammaiskulttuurin ja kulttuurin saavutettavuuden
edistämiseksi. Helsinki: Opetusministeriön työryhmien
muistioita 2002:30.* Haettu 6.11.2016 osoitteesta [http://
www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkai-
sut/2002/liitteet/opm_475_muistio.pdf?lang=fi](http://
www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkai-
sut/2002/liitteet/opm_475_muistio.pdf?lang=fi).
- Opetusministeriö (2004). *Taide tarjolle, kulttuuri kaikille.
Vammaiset ja kulttuuri -toimikunnan ehdotus toimen-
pideohjelmaksi. Helsinki: Opetusministeriön julkaisuja
2004:29.* Haettu 6.11.2016 osoitteesta [http://www.
minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2004/
liitteet/opm_183_opm29.pdf?lang=fi](http://www.
minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2004/
liitteet/opm_183_opm29.pdf?lang=fi).
- Opetusministeriö (2009). *Kulttuuripolitiikan strategia
2020. Helsinki: Opetusministeriön julkaisuja 2009:12.*
Haettu 31.10.2016 osoitteesta [http://www.minedu.fi/
OPM/Julkaisut/2009/liitteet/opm12.pdf](http://www.minedu.fi/
OPM/Julkaisut/2009/liitteet/opm12.pdf).
- Pasila, A. (2016). Enriching Census Data with Journey
Planner to Produce Statistics on Commuting. *Nordiskt
statistikermöte 2016, Statistiska centralbyrån.* [http://scb.
se/en/_nsm2016/](http://scb.
se/en/_nsm2016/). (Tulossa.)
- Piela, P. (2013): Enabling a national road and street data-
base in population statistics: Commuting distances for
all employed persons and other accessibility statistics.
*Proceedings of the European Forum for Geostatistics 2013
Conference, National statistical Institute of the Republic
of Bulgaria.* Haettu 31.10.2016 osoitteesta [http://www.
nsi.bg/efgs2013/data/uploads/presentations/DAY2_
WS2_3_Paper_PIELA_ok.pdf](http://www.
nsi.bg/efgs2013/data/uploads/presentations/DAY2_
WS2_3_Paper_PIELA_ok.pdf).
- Piela, P. (2014): Commuting time for every employed:
combining traffic sensors and many other data sources
for population statistics. *European Forum for Geography
and Statistics (EFGS) Krakow Conference 2014, Central
Statistical Office of Poland.* Haettu 31.10.2016 osoittees-
ta <https://geo.stat.gov.pl/events/efgs/programme>.
- Piela, P. (2015): Entä jos kaikki polkisivat töihin? *Tieto &
Trendit – Talous ja hyvinvointikatsaus, Tilastokeskus.*
Haettu 31.10.2016 osoitteesta [http://tietotrenditblogi.
stat.fi/enta-jos-kaikki-polkisivat-toihin/](http://tietotrenditblogi.
stat.fi/enta-jos-kaikki-polkisivat-toihin/).
- Pirfest (2016). *Pirkanmaan festivaalit – voimaa verkostoista
hanke 2009-2012.* Haettu 15.3.2016 osoitteesta [http://
www.pirfest.fi/wp-content/uploads/2016/01/Vo-
imaa-verkostoista-hankeraportti.pdf](http://
www.pirfest.fi/wp-content/uploads/2016/01/Vo-
imaa-verkostoista-hankeraportti.pdf).
- Pirkanmaan festivaalien ja kulttuurikohteiden vaikuttavuus
2013* (2014). Culture Tampere Region – Pirkanmaan
kulttuurimatkailun kehittäminen. Haettu 31.10.2016
osoitteesta [http://www.pirfest.fi/wp/wp-content/up-
loads/2014/04/Pirkanmaan_kulttuurikohteiden_vaiku-
ttavuus2013.pdf](http://www.pirfest.fi/wp/wp-content/up-
loads/2014/04/Pirkanmaan_kulttuurikohteiden_vaiku-
ttavuus2013.pdf).
- Pirnes, E. (2008). *Merkityksellinen kulttuuri ja kulttuuri-
politiikka. Laaja kulttuurin käsite kulttuuripolitiikan
perusteluna. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto,
Jyväskylä Studies in Education, Psychology and
Social Research 327.* Haettu 10.10.2016 osoit-
teesta [https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/han-
dle/123456789/18544/9789513930851.pdf?sequence=1](https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/han-
dle/123456789/18544/9789513930851.pdf?sequence=1).
- Pori Jazz (2016). Haettu 30.7.2016 osoitteesta [http://pori-
jazz.fi](http://pori-
jazz.fi).
- Pääkkönen, H. & Hanifi, R. (2012). *Suomalaisten vapaa-ai-
ka lisääntyy ja päivärytmit myöhentyvät. Hyvinvointi-
katsaus 3/2012 – Teema: Ajankäyttö.* Haettu 11.4.2016
osoitteesta [http://www.stat.fi/artikkelit/2012/art_2012-
09-24_003.html](http://www.stat.fi/artikkelit/2012/art_2012-
09-24_003.html).

- Rautiainen, P. (2010). Opetusministeriön tuki valtakunnallisille tanssitaidepahtumille 2000–2008. Teoksessa *Tanssin strategia 2010–2020* (s. 16–22). Haettu 10.10.2016 osoitteesta [http://www.taike.fi/documents/11598/51175/Tanssin+strategia_Ty%C3%B6pajapereita2010_\(EDM_14_3000_4047\).pdf](http://www.taike.fi/documents/11598/51175/Tanssin+strategia_Ty%C3%B6pajapereita2010_(EDM_14_3000_4047).pdf).
- Ravintolapäivä (2016). Haettu 18.10.2016 osoitteesta <http://www.restaurantday.org/>.
- Rehn, A. (2016). *Some-markkinoinnin trendit 2016*. Helsinki: Kurio. Haettu 19.10.2016 osoitteesta <http://kurio.fi/wp-content/uploads/2015/12/Some-markkinoinnin-trendit-2016-Kurio-151221.pdf>.
- Ruisrock (2016). Haettu 29.7.2016 osoitteesta <http://www.ruisrock.fi/>.
- Räisänen, P. (2016). Taiteen perusopetuksen paikkatietanalyysi. Teoksessa *Taiteen perusopetuksen tila ja kehittämistarpeet Helsingissä*, (s. 33–51). Helsinki: Helsingin kulttuurikeskus.
- SARV (2015). *Suomen arvostelijain liiton Kritiikin punnukset vuonna 2015*. Haettu 25.4.2016 osoitteesta <http://www.sarv.fi/2010/index.php?p=kritiikin-punnukset-jaettu-turun-kirjamessuilla>.
- Savonlinnan Oopperajuhlat (2016). Haettu 29.7.2016 osoitteesta <http://www.operafestival.fi/>.
- Seffrin, G. (2006). *Emerging Trends in Contemporary Festival Practice. Exemplifying the Modern Festival Through the Praxis of Boutique Festival Initiations and Management at the Queensland Performing Arts Centre*. PhD Thesis, Queensland University of Technology. Haettu 2.5.2016 osoitteesta http://eprints.qut.edu.au/16440/1/Georgia_Seffrin_Thesis.pdf.
- Silvanto, S. (2015). *Kartoitus Tanssin talon toiminnan vaikutuksista ja tilannekatsaus tanssin kentälle*. Helsinki: Tanssin talo ry. Haettu 10.10.2016 osoitteesta <http://tanssintalo.fi/pdf/Tanssin%20talo%20beijastusvaikutuskartitus.pdf>.
- Silvanto, S. (2016) Eurooppalaisia festivaalistrategioita ja -avustushjelmia. Helsinki: Cupore. (Tulossa.)
- Skeggs, B. & Yuill, S. (2016). The methodology of a multi-model project examining how Facebook infrastructures social relations, Information, Communication & Society, 19(10), 1356–1372. Haettu 19.10.2016 osoitteesta <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/1369118X.2015.1091026>.
- Stern, M. & Seifert, S. (2013). *Cultural Ecology, Neighborhood Vitality, and Social Wellbeing – A Philadelphia Project. Culture Blocks Final Research Report*. Philadelphia: SIAP & TRE. Haettu 2.11.2016 osoitteesta <https://www.arts.gov/exploring-our-town/sites/arts.gov/exploring-our-town/files/SIAP%20CULTURE-BLOCKS%20REPORT%20DEC2013%20V1.pdf>.
- Suhonen, T. (2010). Tanssifestivaaleista ja niiden merkityksestä. Teoksessa *Tanssin strategia 2010–2020* (s. 23–30). Haettu 10.10.2016 osoitteesta [http://www.taike.fi/documents/11598/51175/Tanssin+strategia_Ty%C3%B6pajapereita2010_\(EDM_14_3000_4047\).pdf](http://www.taike.fi/documents/11598/51175/Tanssin+strategia_Ty%C3%B6pajapereita2010_(EDM_14_3000_4047).pdf).
- Suomen virallinen tilasto (SVT) (2015). *Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö. Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö -tilaston laatuseloste*. Helsinki: Tilastokeskus. Haettu 14.7.2016 osoitteesta http://www.stat.fi/til/sutivi/2015/sutivi_2015-11-26_laa_001_fi.html.
- Suomen virallinen tilasto (SVT) (2016). *Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö*. Helsinki: Tilastokeskus. Haettu 4.6.2016 osoitteesta <http://www.stat.fi/til/sutivi>.
- Talkootyön verotus (2016). Haettu 10.12.2016 osoitteesta https://www.vero.fi/FI/Syventavat/vero/hjeet/Arvonlisaverotus/Talkootyönvero_tus.
- Tarinoiden puisto (2015). Haettu 17.10.2016 osoitteesta <http://www.lastenkirjallisuustalo.fi/tarinoiden-puisto>.
- Teoston asiakaslehti (2011). *Teostory*, 2011:3. Haettu 17.10.2016 osoitteesta <http://www.e-julkaisu.fi/teostory/2011/03/>.
- Tilastokeskus (2007). *Kulttuuritapahtumat täyttävät Suomen kesän*. Haettu 19.4.2016 osoitteesta http://www.stat.fi/artikkelit/2007/art_2007-07-12_006.html?s=0.
- Tilastokeskus (2011). *Ajankäyttötutkimus 2009. Kulttuuri- ja liikuntaharrastukset 1981–2009, 2. Kulttuuritilaisuuudet*. Haettu 31.10.2016 osoitteesta http://www.stat.fi/til/akay/2009/03/akay_2009_03_2011-05-17_kat_002_.html.
- Tilastokeskus (2015) 09. Kulttuuritapahtumat ja kulttuurikeskukset. *Kulttuuritilasto*. Haettu 31.10.2016 osoitteesta http://pxweb2.stat.fi/sahkoiset_julkaisut/kulttuuritilasto/html/suom0008.htm.
- Toffler, A. (1980). *The Third Wave*. New York: William Morrow and company, inc. Haettu 17.10.2016 osoitteesta <https://archive.org/details/TheThirdWave-Toffler>.

- Tohmo, T. (2007). *Regional economic structures in Finland: Analyses of location and regional economic impact. Väitöskirja*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Haettu 31.10.2016 osoitteesta <https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/13202/9789513928773.pdf?sequence=1>.
- Toivanen, R. (2012). *Romanit ja kulttuuri – Selvitys romanien osallisuudesta ja osallistumisesta kulttuuri-toimintaan Suomessa*. Helsinki: Ihmisoikeusliitto, Ihmisoikeusliiton selvitys 1/2012. Haettu 31.10.2016 osoitteesta www.kulttuuriakille.info/doc/monikulttuurisuuskansio/RomanitjaKulttuuri.pdf.
- Törmä, H., Määttä, S., Suutari, T., Ruokolainen O. & Kolehmainen J. (2013) *Rytmimusiikkiklusterin alue-taloudellinen vaikuttavuus ja merkitys*. Haettu 20.3.2016 osoitteesta http://www.helsinki.fi/ruralia/uutiset/2013/Rytmimusiikki_25022013.pdf.
- Valve (2015). *Satojen tilaisuuksien Valve. Toimintakertomus 2015*. Haettu 21.4.2016 osoitteesta http://www.kulttuurivalve.fi/tiedostot/Valve_toimintakertomus2015.pdf.
- Vasara, P., Hautamäki, A., Bergroth, K., Lehtinen, H., Nilsson, P., Peuhkuri, L. (2009). *Suuri siirtymä. Uusia lähestymistapoja tietämysverkostojen kehittämiseen*. Sitran raportteja 79. Helsinki: Edita Prima Oy. Haettu 18.10.2016 osoitteesta <http://www.sitra.fi/julkaisut/raportti79.pdf>.
- Vekara-Varkaus (2015). Haettu 17.10.2016 osoitteesta <http://www.varkaus.fi/vekara-varkaus/>.
- Workshop report (2015). *Spillover effects in the arts, culture and the creative industries in Europe*. Haettu 15.3.2016 osoitteesta http://ccspillovers.wikispaces.com/View/20150922_workshop_report.pdf.
- Yle (2010). *Tuusulanjärven Meidän Festivaali Vuoden festivaali*. Yle Kulttuuri 29.11.2010. Haettu 15.8.2015 osoitteesta http://yle.fi/uutiset/tuusulanjarvenmeidänfestivaali_vuoden_festivaali/2178456.
- Yle (2012) *Rock-festarit: "Se tunne, kun on onnellinen ja itkettää"* Yle Uutiset 10.8.2012. Haettu 2.11.2016 osoitteesta <http://yle.fi/uutiset/3-6251316>.
- Yle (2015). *Blockfest toi Tampereelle 13,5 miljoonaa euroa*. Haettu 14.4.2016 osoitteesta http://yle.fi/ylex/uutiset/blockfest_toi_tampereelle_135_miljoonaa_euroa/3-8279486.
- Willnauer, F. (2011). *Festspiele and Festivals*. Deutsches Musikinformationszentrum. Haettu 2.11.2016 osoitteesta http://miz.org/musical-life-in-germany/download/08_Festspiele_and_Festivals.pdf.

KIRJOITTAJAT

ELINA ALA-NIKKOLA, kulttuurituottaja YAMK, on kulttuuripalveluiden tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnan (TKI) suunnittelija ja hanketuottaja Metropolia Ammattikorkeakoulussa. Hänen master-työssään ennakoidaan tuottajuuden rakentumista perinteisen tuottajuuden ohella verkostokuriiriksi, joka aktivoi ja osallistaa yleisöjä monialaisilla rajapinnoilla kaikissa tuotannollisen prosessin vaiheissa.

MINNI HAANPÄÄ, YTM, toimii yliopisto-opettajana Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutissa, Lapin yliopistossa. Hänen väitöstudiumuksensa käsittelee vapaaehtoisten tiedon muotoja ja merkityksiä tapahtumien ja festivaalien toteutuksessa ja kehittämisessä. Hänen muita tutkimusintressejään ovat tapahtumakokemukset, matkailun tuotekehitys, etnografia tutkimusmenetelmänä sekä matkailun korkeakoulutuksen pedagogiikka. Lisätietoja: <https://ulapland.academia.edu/MinniHaanpaa>.

KATRI HALONEN, YTT, FL on kulttuuripalveluiden osaamisaluepäällikkö Metropolia Ammattikorkeakoulussa. Hänen väitöskirjassaan ja tutkimuksissaan korostuu kulttuurin välittäjäportaan toiminnan tarkastelu taiteen ja talouden rajapinnalla sekä tulevaisuuden ennakointi.

Filosofian tohtori, dosentti **LIISAMAIJA HAUTSALO** on suomalaiseen oopperaan ja Kaija Saariahon musiikkiin erikoistunut musiikintutkija. Hautsalo väitteli Helsingin yliopiston musiikkitieteestä vuonna 2008 Kaija Saariahon Kaukainen rakkaus -esikoisopperan musiikkiin sisältyvistä semanttisista merkityksistä. Vuodesta 2009 Hautsalo on työskennellyt erilaisissa tehtävissä Sibelius-Akatemiassa, ja vuosina 2011–2014 hän toimi Suomen Akatemian tutkijatohtorina omassa hankkeessaan *Articulations of Identity in Finnish Opera*. Ennen akateemista uraansa Hautsalo työskenteli vapaana toimittajana ja kriitikkona suomalaisessa mediassa. Hän kirjoittanut satoja ooppera- ja konserttiarvioita, teosesittelyjä sekä ohjelmakirjatekstejä. Hautsalo on myös tehnyt radio-ohjelmia ja järjestänyt tiedettä ja taidetta yhdistäviä, oopperaan liittyviä tapahtumia. Lisäksi hän on hoitanut tiedotustehtäviä suomalaisilla nykymusiikkifestivaaleilla.

RIIE HEIKKILÄ (VTT) työskentelee Helsingin yliopiston sosiaalitieteiden laitoksella tutkijatohtorina. Hänen tutkimusintresseihinsä kuuluvat mm. sanomalehtien kulttuurikirjoittelu sekä kulttuurinen osallistuminen ja passiivisuus. Ajantasainen julkaisuluettelo löytyy osoitteesta <http://blogs.helsinki.fi/rheikkil/>.

KAISA HERRANEN (FM, kulttuurimaantiede) on toiminut tutkijana Cuporessa useissa eri tutkimus- ja selvityshankkeissa. Viimeisin tutkimushanke Kulttuuritapahtumien aluetaloudelliset ja kulttuuripoliittiset vaikutukset keskittyi festivaaleja koskevan tietopohjan kartoittamiseen ja valtion kulttuuritapahtuma-avustuksen tarkasteluun.

YTT JARI HOFFRÉN toimii kulttuurituotannon lehtorina Humanistisessa ammattikorkeakoulussa Jyväskylän alueyksikössä. Hänen alaansa ovat tapahtumatuotannot, luova talous ja kulttuurituotannon profession arviointi.

MARI HOLOPAINEN, YTM/matkailututkimus, projektipäällikkö. Kirjoittaja toimii Jyväskylän ammattikorkeakoululla Liiketoimintayksikön Tutkimus, kehitys ja innovaatio -tiimissä johtaen ETE-NE!-hanketta, joka etsii ratkaisuja korkeakoulujen ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden ja alueen yritysten yhteistyön haasteisiin. Holopaisen työnkuvaan kuuluu myös matkailuaineiden opetus ja projektisuunnittelu. Kirjoittaja on aktiivinen kulttuurin harrastaja ja kuluttaja, joka syventää parhaillaan osaamistaan myös kulttuurituottajaopinnoin.

MERJA HOTTINEN (FM, VTK) tekee Helsingin yliopistossa väitöskirjatutkimusta suomalaisista nykymusiikkitapahtumista 1980-luvulta nykypäivään. Väitöskirjassa käsitellään sekä perinteisiä festivaaleja että uudempia nykymusiikin esittämisen instituutioita ja niiden muuttumista digitalisoitumisen aikakaudella. Päätoimisesti Hottinen toimii Music Finland ry:ssä tutkimus- ja kehityspäällikkönä, josta hän on opintovapaalla. Aiemmin Hottinen on toiminut myös mm. Finnish Music -kuarteri- ja Musiikin Suunta -lehtien päätoimittajana, tuntiopettajana mm. Helsingin yliopistossa sekä apurahatutkijana.

FM JUHA ISO-AHO toimii Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon lehtorina ja Imatralla sijaitsevassa Humakin TKI-toimisto Etelä-Karjalassa tutkimus- ja kehitystoiminnan koordinaattorina. Aikaisemmin hän on työskennellyt muun muassa festivaalien toiminnanjohtajana, tuottajaläsnäntaiteilijana ja draamakouluttajana. Hän on myös julkaissut kulttuurituotannon eri osa-alueisiin, kuten tapahtumatuotantoon, oikeudellisiin kysymyksiin sekä vapaaehtoistyön johtamiseen liittyviä kirjoja sekä kirja- ja aikakauslehtiartikkeleita.

DR. MARJANA JOHANSSON är Senior Lecturer vid Essex Business School, University of Essex i Storbritannien. Hennes forskningsintresse omfattar bland annat produktion och konsumtion av upplevelser, samt organisering och ledning inom kulturorganisationer med betoning på festivaler. Hennes publikationer i relation till festivaler inkluderar stadsfestivaler ur ett rumsperspektiv, festivaler som aktör-nätverk, samt nyligen framväxten av så kallade boutique-festivaler. Hon har också skrivit två rapporter för Svenska kulturfonden: en översikt av festivalarrangörers arbetsvillkor och värdeskapande inom det nordnlands-svenska festivalfältet (2010) och en rapport om publikens roll (2015).

JENNIE JORDAN is Senior Lecturer in Creative Industries Management in Leicester Castle Business School at De Montfort University. She is also studying for a PhD. Her research interests include festivalisation, placemaking, creative leadership and cultural policy. She has extensive experience as a senior manager and consultant within the UK cultural sector at number of festivals, arts centres and municipal authority arts service. Her consultancy work includes projects for the Department of Culture, Media and Sport, Arts Council England, Nottingham Playhouse and the East Midlands Cultural Consortium. She is also one of the editors of the books *Focus on Festivals* and *Focus on World Festivals*.

NINA KAHMA (VTT) työskentelee Helsingin yliopiston Kuluttajatutkimuskeskuksessa tutkijatohtorina. Hänen keskeisimpiä kiinnostuksenkohteitaan ovat yhteiskuntaluokat ja sosiaalinen eriarvoisuus erilaisilla ilmiökentillä sekä erojen tilastollinen mallintaminen. Tällä hetkellä Kahma työskentelee kulutuksen kerrostuneisuuteen, uusien kulutustuotteiden käyttöönottoon ja markkinoiden ajalliseen muutokseen liittyvien teemojen parissa.

HT, YTL KIMMO KAINULAINEN on toiminut vuosia kulttuurialan tutkimus-, koulutus- ja kehittämistehtävissä yliopistoissa, ammattikorkeakouluissa ja kunnallishallinnossa. Työtehtävät ja osaamisalueet ovat liittyneet kulttuuripolitiikan ja aluekehityksen vuorovaikutukseen, luovien alojen yritystoiminnan ja elämyspalvelujen kehittämiseen sekä kaupungin vapaa-ajan palveluiden johtamiseen. Väitöskirjassaan Kainulainen tutki kulttuurifestivaalien aluetaloudellisia vaikutuksia ja kaupunkien elinkeinopolitiikkaa. Tällä hetkellä hän työskentelee bisnesmuotoilijana ja koulutusasiantuntijana CreaMentors Oy:ssä.

Kulttuuripolitiikan dosentti, YTT **SARI KARTTUNEN** toimii erikoistutkijana Cuporessa. Aiemmin hän on työskennellyt mm. Tilastokeskuksessa ja Taiteen keskustoimikunnan tutkimusyksikössä. Hänen erikoisalojaan ovat taideammattien sosiologia ja kulttuurin tilastollinen kuvaus. Tutkimuksissaan hän on käsitellyt taiteilijoiden asemaa yhteiskunnassa, taidealan kansainvälisyyttä sekä julkisen kulttuuripolitiikan ja -rahoituksen kysymyksiä.

MAARIT KINNUNEN, FM (tietojenkäsittelyoppi) ja YTM (matkailututkimus), on tehnyt pitkän uran ICT-alalla toimien viimeiset kymmenisen vuotta erilaisissa hanke- ja projektijohtamisen tehtävissä. Hän on vaihtamassa alaa ja aloitti elämäystutkimuksen vuonna 2010 kirjoittamalla restonomitutkielmansa (Lahden AMK) geokätköilijöiden elämyksistä. Tämän jälkeen hän jatkoi elämäystutkimusta Lapin yliopistossa, missä kirjoitti vuonna 2013 pro gradu -tutkielmansa kulttuurifestivaalikävijöiden elämyksistä. Tällä hetkellä Kinnunen valmistee väitöskirjaa samasta aiheesta.

TIMO KOPOMAA, VTT, on kaupunkitutkija ja luennoitsija, tietokirjailijana hän on kirjoittanut muun muassa leppoistamisesta, vanhuudesta ja suomirockista.

FM **SARA KUUSI** työskentelee suunnittelijana Helsingin kulttuurikeskuksessa. Kuusi on työskennellyt projektipäällikkönä useissa kulttuurialan kehityshankkeista sekä erilaisissa kansainvälisissä yhteistyöhankkeissa. Kuusi osallistui Festivaalien Helsinki-teoksen kirjoittamiseen.

MERVI LUONILA, MuM (taidehallinto) toimii tällä hetkellä lehtorina Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Arts Management -osastolla ja tekee jatkotutkimusta aiheenaan festivaalijohtaminen erityisesti verkostojohtamisen näkökulmasta. Luonilalla on usean vuoden työkokemus projektitutkijana ja projektipäällikkönä luovan talouden kehittämis- ja koulutushankkeissa mm. Turun yliopiston kauppakorkeakoulun Porin yksikössä ja yhdistyssektorilla.

MIKKO MANKA, FM, on toiminut projektipäällikkönä Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulun Tutkimus- ja koulutuskeskus Synergiossa erilaisten matkailuun liittyvien tutkimus- ja kehitysprojektien parissa vuodesta 2008. Viimeaikaisia, festivaaleja sivuavia selvityksiä ovat olleet mm. Hämeenlinnan (2015) ja Tampereen seutukunnan (2014) matkailun tulo- ja työllisyys selvitykset sekä Pirkanmaan Festivaalit ry:lle tehty selvitys kulttuurisältöisten matkailutuotteiden myynti- ja jakelukanavista (2014).

ANNAMARI MAUKONEN, YM, FK, M.A.. Kirjoittaja toimii Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon lehtorina Jyväskylässä. Aikaisempi työhistoria Keski-suomalaisen kulttuuri- ja uustuotannon tutkimuskeskuksessa Jyväskylän Kesän tiedottajana on mahdollistanut paikallistapahtumien toiminnan seuraamisen sekä ulko- että sisäisesti. Kulttuurituotannon nuoris- ja aikuisopiskelijoiden harjoittelukokemusten myötä kirjoittaja on päässyt kurkistamaan erilaisien ja erikokoisten festivaalien nykytoimintaan monipuolisesti, myös kansainvälisesti. Kirjoittaja toimii kulttuurilehti Pirran päätoimittajana, joten erityisesti paikalliskulttuuri ja uusiutuva perinne ovat keskeisiä kiinnostuksen kohteita.

PEKKA MUSTONEN (FT) toimii erikoistutkijana Helsingin kaupungin tietokeskuksessa. Hänen tutkimuksensa käsittelevät kuluttamista ja sen ulottuvuuksia erityisesti kaupunkiympäristöissä. Viimeaikaisten tutkimusten teemat ovat vaihdelleet ruokamauista kulttuurin kuluttamiseen ja turismista elämäntyyliin.

MARJO MÄENPÄÄ, FT. Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissäätiön ja sen tutkimuskeskuksen Cuporen johtaja. Väitellyt digitaalisen kulttuurin oppialalta, työskennellyt aiemmin mm. opetus- ja kulttuuriministeriössä kulttuuripoliittikan osastolla ja Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulussa.

AILA NIEMINEN on Jyväskylän yliopistosta etnologian laitokselta valmistunut filosofian maisteri, joka työskentelee pääsihteerinä Seurasäätiössä. Hän on järjestänyt Seurasäätiön juhannusvalkeita vuodesta 1999 lähtien.

PIA OLSSON on filosofian tohtori ja kansatieteen dosentti Helsingin yliopistosta, jossa hän työskentelee tällä hetkellä kansatieteen professorina. Hän on toiminut Seurasäätiön hallituksessa vuosina 2011–2015. Yksi hänen tutkimuksellisista kiinnostuksen kohteistaan on perinteiseksi katsotun kulttuurin tallentaminen ja esittäminen.

FL PASI PIELA on tilastotieteilijä ja kehittämisspäälikkö Tilastokeskuksen Väestö- ja elinolotilastoissa. Hän on työskennellyt moninaisissa alan kansainvälisissä projekteissa vuodesta 1999 lähtien, nykyään erityisesti paikkatietojen, big datan ja tiedonvarkouksen parissa. Paikkatiedoissa keskeinen motivaatio on lähtenyt saavutettavuudesta, jota hänen kirjoittamansa artikkelikin käsittelee.

MUT, FM **SAIJALEENA RANTANEN** työskentelee Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa tutkijatohtorina. Hänen tämänhetkinen tutkimusaiheensa käsittelee amerikansuomalaisten siirtolaisten musiikkikulttuuria Yhdysvalloissa ja Kanadassa 1890-luvulta 1930-luvulle. Tämän kirjan artikkeli musiikkifestivaalien alkuvaiheista Suomessa on osa professori Vesa Kurkelan johtamaa tutkimusprojektia *Rethinking "Finnish" Music History – Transnational Construction of "Finnish" Musical Life from the 1870s until the 1920s*, jossa Rantanen työskenteli tutkijana. Hanketta (2011–2015) rahoitti Suomen Akatemia ja Suomen Kulttuurirahasto.

MINNA RUUSUVIRTA, YTM, KTM, on tohtorikoulutettava Jyväskylän yliopistossa ja toimivapaalla tutkijan työstään Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämistätiö Cuporessa. Hänen väitöskirjansa käsittelee hybridejä kolmannen sektorin organisaatioita. Väitöskirjassa tarkastellaan erityisesti, millaisia markkinasektorille tyypillisiä toiminnan malleja ja käytäntöjä kolmannen sektorin organisaatioissa on sekä minkälaiset mekanismit vaikuttavat markkinälähtöisten toimintamallien omaksumiseen. Tutkimuksen kohteena ovat suomalaiset taide- ja kulttuuritapahtumat.

YTM **PETTERI RÄISÄNEN** työskentelee projektisihteerinä Helsingin kulttuurikeskuksessa. Räisänen on aikaisemmin tutkinut nuorten kulttuuriasenteiden muodostumista, kuntalaisten kulttuuriosallistumista, Helsingin kulttuurikeskuksen avustusten alueellista jakautumista sekä kulttuurikeskuksen kulttuuritalojen asiakkaita. Räisäsen erityisosaamista on kulttuuripolitiikan tutkiminen kvantitatiivisten aineistojen ja paikkatietojen näkökulmista.

FM **REETTA SARIOLA** työskentelee kulttuurisuunnittelijana Helsingin kulttuurikeskuksessa. Sariola on vastannut useiden Helsingin kaupungin kulttuuritoimintaa kuvaavien selvitysten ja raporttien, viimeisimpinä Helsingin kulttuuritoiminnan organisaatioselvityksen sekä *Tanssin talo* -työryhmän loppuraportin, kirjoittamisesta.

VTM **SATU SILVANTO** (Cupore) on työskennellyt erilaisissa kulttuurialan kehittämis-, tutkimus- ja kansainvälisissä tehtävissä vuodesta 2003. Hän on aiemmin toimittanut *Festivaalien Helsinki* -kirjan sekä osallistunut *European Festival Research Projectiin* ja kirjoittanut projektin julkaisuihin *Festival jungle, policy desert? Festival policies of public authorities in Europe* ja *Focus on Festivals: contemporary European case studies and perspectives*. Silvanto opiskelee työnohjaajaksi ja onkin nauttinut saadessaan toimitajan ominaisuudessa sparrata tämän kirjan kirjoittajia kohti yhä parempia kirjoituksia. Kiitos vielä kaikille kirjoittajille kiinnostavista teksteistä ja hyvästä yhteistyöstä! Lisätietoja: <https://www.linkedin.com/in/satusilvanto>.

KT **ESA STORHAMMAR** on erikoistutkijana Jyväskylän yliopiston kauppa- ja taloustieteiden osastolla. Väitöskirjassaan (2010) hän on tarkastellut yritystoiminnan kehittymiseen vaikuttavia tekijöitä erilaisissa toimintaympäristöissä. Yksi yritystoiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä on alueen kulttuuripääoma. Viime vuosina Storhammarin tutkimuksen keskeiset aiheet ovat olleet pk-yritysten innovaatio toiminta ja aluetaloudellisten vaikutusten analysointi.

KT TIMO TOHMO toimii yliopisto tutkijana Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulussa. Väitöskirjassaan (2007) hän mm. tarkasteli kulttuuritapahtumien taloudellista merkitystä kunnille ja kulttuurin merkitystä kuntalaisille. Tutkimus osoitti, että kulttuuritapahtumat ovat kannattavia investointeja. Tällä hetkellä Tohmon tutkimusaiheet ovat aluetalous-tiede, kulttuurin taloustiede, turismin taloustiede sekä alueellisten talousvaikutusten analyysi.

JOHANNA TUUKKANEN, FM (kulttuuripolitiikka, taidekasvatus) toimii ANTI – Contemporary Art Festivalin taiteellisena johtajana ja vastaavana tuottajana Kuopiossa. Hän on toiminut vapaana taiteilijana ja kuraattorina sekä työskennellyt monenlaisissa asiantuntijatehtävissä taidehallinnossa ja kolmannella sektorilla sekä Suomessa että kansainvälisesti. Hän tekee parhaillaan jatkotutkintoa uuteen julkiseen taiteeseen liittyvistä kuratoriaalisista käytännöistä Jyväskylän yliopistossa Taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitoksella ja kulttuuripolitiikan yksikössä. Lisätietoja: www.tuukkanen.net.

PEKKA VARTIAINEN, FT, dosentti. Toimii yliopettajana Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon yksikössä. On julkaissut lukuisia kirjoja ja artikkeleita kirjallisuudentutkimuksen, kulttuurituotannon ja -politiikan alueelta. Kiinnostuksen kohteena ovat kulttuuri- ja festivaalituotannon kansainväliset ulottuvuudet sekä kirjallisuuden tuotantokentän mielikuvat, mahdollisuudet ja nykytila. KIRJAHYRRÄ-lastenkirjallisuusfestivaalin perustaja ja toiminnojen johtaja.

FT MARJAANA VIRTANEN toimii tutkijana Turun yliopiston musiikkitieteen oppiaineessa ja Koneen Säätiön rahoittamassa tutkimusprojektissa Suomalainen nykymusiikki 2000-luvulla: taidemusiikin kulttuurinen ja yhteiskunnallinen merkitys postmodernissa maailmassa.

FT, dosentti SUSANNA VÄLIMÄKI on Turun yliopiston musiikkitieteen yliopistonlehtori ja Helsingin yliopiston musiikkitieteen dosentti. Meidän Festivaalia koskeva tutkimus on osa Välimäen johtamaa ja Koneen säätiön rahoittamaa, viiden tutkijan voimin toteutettavaa tutkimushanketta Suomalainen nykymusiikki 2000-luvulla: taidemusiikin yhteiskunnallinen ja kulttuurinen merkitys postmodernissa maailmassa (SUMU, 2014–2016).